Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

Darbininkai Viso Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 228 Telephone STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Trečiadienis, Rugsėjo (Sept.) 26, 1934 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXIV, Dienraščio XVI

KRISLAI

Nartos ir Laivai.
Japonai Dūksta.
Japoniškos "Vištos".
Sovietų Orlaivynas.
Jaunuolių Vadovėliai.

Rašo D. M. ŠOLOMSKAS

Seniau šiauriniame Sibire vasaros metu susisiekimui tarnavo upės, o žiemos metu nartos, tai yra rogutės, kurias velka keli pakinkyti šunes.

Sovietų Sąjunga išplėtė upių transportaciją, pakinkė tam orlaivius, o kas labiausiai, atidarė aplinkui Sibirą šiaurių vandens kelia. Ant Jenisėjo upės įsteigta didelė prieplauka Igarka. Kiekvienas supras, kokis didelis yra dalykas, kada iš šiaurių pusės atplaukia laivas ir atveža kelis tūkstančius tonų įvairių reikmenų, kurie iš prieplaukos upėmis vežami gilyn į Sibirą. Laivas tai ne narta! Gi vien į Igarką šiais metais pribuvo 31 laivas, jų tarpe 28 užsienio laivai. Per Kara jūras, kuriose yra plaukiojančių ledų, laivus vedė du galingi ledlaužiai "Jermak" ir "Malygin".

Jungtinių Valstijų karo laivynas sekamais metais turės manėvrus Alaskos apgynimui. Suprantama, kad tai prieš Japonijos imperialistus. Kaip tik tas buvo paskelbta, tai Japonijos spauda pradėjo rėkti: "Japonija yra Amerikos cielius." "Manėvrai prieš Japoniją", "Amerika persistato Japoniją kaipo priešą."

Tuom pat kartu Japonijos padaras Manchukuo įteikė protestą Sovietų Sąjungai. Nauja provokacija. Prie Ussuri upės įpuolimo į Amūrą yra nemaža sala. Ji visada buvo Sovietų Sąjungos, bet dabar Manchukuo sako, būk ta sala priklauso Manchukuo valstybei.

Tą pat dieną Japonija pasiuntė iš Darieno 78 karo orlaivius į Manchukuo sostinę. Tai grūmojimas Sovietams. Bet pasirodė, kad Japonijos orlaivynas toli atsilikęs. Norint atlikti 450 mylių be apsistojimo, iš 78 orlaivių net 21 buvo priversti nusileisti, nepasiekdami savo tikslo. Tas tik parodo jų orlaivyno silpnumą. Neveltui veik kiekvieną dieną Japonijoje susikulia jos vienas bei kitas orlaivis.

Drg. P. Manuilov iš Chabarovsko rašo "Pravdoje", kad Tolimųjų Rytų Sovietų visuomenės aptarnavimo orlaivynas labai gerai veikia. Šiemet du kartus tiek įskrajojo į šešis mėnesius laiko, kaip pereitais metais per tą laiką. "Savoi" jūriniai orlaiviai, vikrūs "amfibijai Š-2", ir greitieji "R-5" sekmingai atlieka savo pareigas. Į šešis mėnesius laiko jie atliko 785 keliones, padarydami 500,000 kilometrų ir pervežė 1,200 keliauninkų, 70 tonų pašto, 25 tonus prekių ir *neturėjo nei vienos nelaimės.*

Buvęs Francijos finansų ministeris Žorž Bone rašo, kad Sovietų Sąjungos orlaivynas jau pralenkė Amerikos, Anglijos ir Francijos orlaivininkystę, kuri pirmiau buvo skaitoma geriausia pasalyje. Jis sako: "Kas liečia Sovietų orlaivininkus, jų išsilavinimą, sugabumą, drąsą, tai raudonųjų orlaivininkų žygiai pervežime nuo ledo "Čeliuskino" įgulos yra geriausias to įrodymas." Jis, sako, kad Sovietų Sąjunga nepradės karo, bet jeigu kas užpuls Sovietus, tai gaus mirtiną smūgį.

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos centre yra vadovėlių mokytis lietuviškai skaityti. Tie vadovėliai labai reikalingi jaunuolių mokyklėlėms. Kiekvienos kolonijos draugai privalo jų parsitraukti, ir kur organizuoja mokyklėles ir kur ne, nes taip namie vaikus galima kiek pramokyti. Žinoma, geriau organizuoti mokyklėles.

"Jaunuolių švyturėlio" kaina buvo 50 centų; dabar pavienių knygelių kaina 20 centų, o kas trauks nemažiau 5 knygelių, tai gaus tik po 10 centų. Visais reikalais kreipkitės į A.L.D.L.D. Centro Komitetą.

TUKSTANČIAI AUDĖJŲ ITRAUKTA Į JUODUS LISTUS

RYTINIŲ PRIEPLAUKŲ MARININKAI RUOŠIASI VISUOTINAM STREIKUI

Industrinės Marininkų Unijos Pašaukimą Streikuot Spalio 8 d. Remia N. Y., Buffalo, Bostono ir kiti Laivakroviai

NEW YORK. — Industrinė Marininkų Unija šaukia Atlantiko vandenyno prieplaukų ir laivų darbininkų streiką, kuriam skirta prasidėt spalio 8 d. Keli šimtai laivakrovių masiniame susirinkime New Yorke karštai pritarė streikui ir išrinko iš savo tarpo eilinių darbininkų komitetą. Komitetas lankosi į kitas marininkų organizacijas, ragindamas streikan.

Bostone, Mass., laivakroviai ir laivų darbininkai masiniame susirinkime užgyrė šaukimą visuotino streiko Atlantiko pakraštyj. Už tą streiką nubalsavo ir keli šimtai darbininkų savo susirinkime Buffalo, N. Y.

San Francisco, Cal.—Sierra ir Rocky kalnuose per sniego pūgas vienas žmogus žuvo ir 50 užstrigo sniegynuose.

Vienas iš Hitlerio sargybinių prie verstinų bedarbiams darbų stovyklos ties Nurembergu, Vokietijoj.

Areštuoja už Knygutę apie Audėjų Streiką

NORWICH, Conn.—Russell Danielson ir Donald Wiley, farmerių organizatorius, tapo areštuoti už tai, kad skleidė brošiūrą "Komunistų Nusistatymas Audėjų Streike," parašytą Cl. Hathaway, "Daily Workerio" redaktoriaus. Suimtas ir Joseph West, Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo distrikto sekretorius, už tos knygutės skleidimą ir kalbėjimą į audyklų streikierius.

Areštuotieji kaltinami kaipo "maištininkai".

Tarp vietinių audimo pramonės darbininkų pakilęs didelis pasipiktinimas prieš streiko pardavikus. Iš visų pusių girdėt darbininkų kalbos, "turėsime išnaujo streikuoti."

Teroras prieš Darbininkus Rumunijoj vis Didėja

BUCHAREST. — Karo teismas Hotine vieną darbininką nuteisė 15 metų kalėjimo, o kitus tris po 5 metus už "propagandą naudai Sovietų Sąjungos." Enna Poleac, 16 metų amžiaus, ir Friedenberg, 15 metų, tapo nuteisti už turėjimą raudonos vėliavos.

Doftanoj viskas priruošta vykdyt mirties nuosprendžius prieš politinius kalinius. Diena iš dienos vis daugiau areštuoja sąmoningų darbininkų.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Sovietų Sąjungos Draugiškumas Lietuvai

KAUNAS. — Lietuvos užsienio reikalų ministeris St. Lozoraitis, išvykdamas į Tautų Lygos pilnaties susirinkimą, išreiškė džiaugsmą, kad į Tautų Lygą įstoja Sovietų Sąjunga, su kuria, Lozoraitis sako, "Lietuvą riša pastovaus ir ilgamečio draugingumo saitai." Jis tikisi, kad Sovietai, prisidėję prie Lygos, galės juo geriau ginti Lietuvos nepriklausomybę.

Lietuvos užsienio reikalų ministeris palankiai atsiliepė apie Sovietų Sąjungos ir Francijos pasiūlytą rytinių valstybių sutartį delei apsaugojimo taikos ir nepriklausomybės toms valstybėms.

Kalbant apie Sovietų draugingingumą Lietuvai, nereikia suprasti, būk Sovietų Respublika pritaria fašistinei Smetonos valdžiai. Sovietai yra palankūs Lietuvos darbo liaudžiai, kaip ir kiekvienos šalies darbininkam ir valstiečiam. Jie nenori, kad Lietuvos žmonėms būtų užkartas dar pavergimas iš Lenkijos bei Vokietijos pusės, kas būtų antras jungas prie pirmo, fašistų-buržuazijos jungo.

IŠ MEILĖS NUŠOVĖ IR SUSIDEGINO

Rugpjūčio 27 d. Milių kaime, Viekšnių valsč. Mažeikių apskrityj netikėtai Pikevičiaus sodyboje kilo gaisras ir sudegė jo dvi daržinės su javais ir kitu jose esančiu turtu. Tą pačią dieną dingo ir Pikevičiaus duktė Emilija. Ji atrasta už pusės kilometro nuo savo sodybos miškelyj nušauta. Prie jos rasta ir revolverio šovinio tutelė. Gaisravietėj tarp šiaudų rastas apdegęs St. Ružausko iš Viekšnių miestelio lavonas ir prie jo revolveris, kuriam kaip tik tinka atrastoji šovinėlio tutelė.

Manoma, kad Ružauskas pirma nušovė mergaitę, o paskui uždegė daržines ir pats susidegino. Jis ankščiau Pikevičiutę mylėjo.

Francijos Gelžkeliečių Suvienytas Frontas

PARYŽIUS. — Kairiojo sparno darbininkų unijos ir senosios, reformistinės unijos padarė bendro fronto sutartį, kuri apima darbininkus ilgiausio Francijoj gelžkelio Paris-Lyons-Mediterrannee. Nuo dabar abejos unijos turės vieną kontrolės komisiją; bet komisijos narius atskirai rinks dešiniosios ir kairiosios unijos.

Ši sutartis yra didžiausias Francijoj bendro fronto laimėjimas iki šiol.

Amerikos Mechanikai apie SSRS Orlaiviją

MASKVA. — Amerikonai orlaivių mechanikai, Lavery ir Armstead nesenai gavo Lenino ordenus už tai, kad padėjo išgelbėt nuo plaukiojančio šiaurės ledyno narius "Čeliuskino" įgulos. Tuo garbės ženklu jiedu labai džiaugiasi. Savo pasikalbėjime su "Pravdos" reporteriais tiedu amerikonai išreiškė didelį nusistebėjimą iš milžiniškų statybos darbų Maskvoj ir iš viso judėjimo gyvumo. Ypač gi jiedu stebisi iš Sovietų pažangos orlaivininkystėj ir štai kame mato didžiausią skirtumą nuo kapitalistinių šalių, kaip jiedu sako:

"Jūsų šalyje kiekvienas darbininkas gali veltui išsimokinti į orlaivininkus. Užsieniuose gi žmogus turi užsimokėti, jeigu nori išmokti tos profesijos."

Havanoj, Kuboj, išsprogdinta bomba po langu buvusio Kūbos pasiuntinio Washingtone Dr. G. de Quesados.

Eastono Audėjai prieš Streiko Pardavikus

EASTON, Pa. — Pereitą sekmadienį šilko pramonės streikieriai masiniame susirinkime atmetė Winant komisijos ir Fr. J. Gormano pasiūlymą delei streiko baigimo be laimėjimų. Susirinkusiems kalbėjo Trumbull ir Pitt, kairiosios Nacionalės Audėjų Unijos atstovai.

Nutarta šaukti atskirų dirbtuvių darbininkų susirinkimus ir išdirbti vietinius reikalavimus, kuriuos statys fabrikantams.

Pirmadienio pranešimais, dar 80 nuošimčių darbininkų streikavo.

Patersono Darbininkai Piktinasi Išdavikais

PATERSON, N. J.—Pirmadienį tūkstančiai šilko darbininkų suspito apie Darbo Federacijos Audėjų Unijos vietinį centrą, protestuodami prieš streiko pardavimą per tokius vadus, kaip Gorman, Eli Keller ir kt.

1,000 darbininkų paskui susirinko ant tuščio loto palei Harrison St. ir trukšmingai sveikino kalbėtojus, kurie smerkė Gormaną, Smithą ir Kellerį, kaipo šilko darbininkų kovos pardavikus. Čia jau buvo išrinktas eilinių darbininkų komitetas iš 25 narių. Komitetui įsakyta verst unijos vadus, kad sušauktų visų šilko pramonės unijistų mitingą.

Mexico City. — Visi Huateca žibalo kompanijos darbininkai rengiasi streikan, jeigu jiems nebus pridėta uždarbio iki 50 nuošimčių ir padaryta kitų pagerinimų.

AUDĖJAI, VERPĖJAI DAUGELY VIETŲ VIS DAR PIKIETUOJA DIRBYKLAS

Pietinėse Valstijose Fabrikantai Uždarė Dirbtuves prieš 80,000 Streikierių; Milicija Tebestovi prieš Audėjus.

Gormanui ir kitiems Darbo Federacijos vadams atšaukus visuotiną audimų pramonės darbininkų streiką, tuojaus pasirodė kartūs tos pardavystės vaisiai darbininkams. Pietinėse valstijose audyklų verpyklų fabrikantai užreiškė dešimčiai tūkstančių streikavusių darbininkų, kad jiems daugiau jau nebus darbo; jų vieton palieka skebus. North ir South Carolinose 200 dirbtuvių paskelbė lokautą prieš 80,000 grįžtančių darban audėjų, verpėjų ir mezgėjų; uždarė jiems duris neribotam laikui.

Roanoke, Rapids, N. C., keturiems tūkstančiams grįžtančių darban bosai pasakė, jog kiekvienas turi atskirai prašyti darbo, nes visi nebus sykiu priimti. Prieš tokį patvarkymą darbininkai surengė audringą demonstraciją. Daugelyj vietų bosai reikalauja, kad grįžtantieji pasirašytų, jog jie atsimeta nuo savo unijos. Į tą atsakydami darbininkai grūmoja nauju streiku.

Durklai prieš Audėjus

LYMAN, S. C.—Milicija durklais šalin nuvijo 400 grįžtančių darban streikierių. Pietinėse valstijose tebestovi milicija.

Georgijoj dar pilnai palaikomas karo stovis prieš audyklų darbininkus.

Iš Maine ir Rhode Island valstijų ir iš visų vietų, kur tik streikas buvo, plaukia darbininkų skundai pardavikui Gormanui, visuotino streiko pirmininkui, kad fabrikantai nepriima darban žymesnių streikierių ir tūkstančiais juos įtraukia į juoduosius sąrašus.

Veidmainiški Pardavikų Protestai

Išdavikai Gorman ir Green mikčiodami būk tai protestuoja Rooseveltui ir jo Darbo Santikių Komisijai prieš tas diskriminacijas; primena, jog Roosevelto-Winanto komisija savo raporte reikalavo lygiai priimti atgal visus streikierius. Tačiaus Gorman pasiskubina pareikšti, kad streikas kaip yra atšauktas, taip ir bus, nežiūrint, kiek bosai atsisakys darban priimt streikavusių darbininkų. Roosevelto valdžia nieko nedaro, kad priverst bosus priimt tuos darbininkus.

LOWELL, Mass., daugumą streikierių pirmadienį dar negrįžo darban ir pikietavo dirbtuves. Pikietai tęsėsi Fall River, Mass., ir Waterville, Me. Nors dauguma New Bedfordo darbininkų sugrįžo dirbti, bet dalis dirbtuvių dar tebėra pikietuojama. Salem, Mass., staklių taisytojai išnaujo sustreikavo todel, kad dviem taisytojam atsakyta darbas.

EASTHAMPTONE, Mass. dar tebeina milicija savo pareigas prieš audėjus.

Žuvo Dar Vienas Streikieris

WOONSOCKET, R. I.—Mirė jau trečias milicijos peršautas pikietininkas Leo Rouette, 18 metų amžiaus.

Bridges Išrinktas San Francisco Laivakrovių Lokalo Prezidentu

SAN FRANCISCO, Cal.—Milžiniška balsų dauguma rugs. 24 d. tapo išrinktas prezidentu International Longshormen's Association (laivakrovių) lokalo Harry Bridges, karingas vadas pereitame streike prieplaukų darbininkų ir laivininkų. Jis gavo 1,283 balsus, o Joe Johnson, Darbo Federacijos mašinos kandidatas, tik 432 balsus, taigi 851 balsu daugiau už Johnsoną.

Fred Frater, eilinių narių kandidatas, 1,092 balsais liko išrinktas finansų sekretorium. Į porą vietų, tiesa, Darbo Federacijos vadai pravedė savo pakalikus, bet maža balsų dauguma. Daugiausia išrinkta eilinių narių kandidatai į atsakingas viršininkystės vietas vietinėje unijoje.

Tai buvo Bridges, Fr. Frater ir kiti eilinių narių darbuotojai, kurie neleido Ryanui ir panašiems Darbo Federacijos vadams iš sykio parduot laivakrovių streiką. Geltonieji vadai pakartotinai užsipuldinėjo Bridgesą ir norėjo jį laukan išškluoti, bet eiliniai unijos nariai stojo kaip mūras už savo kovotojus.

DIDINA SKERDYKLŲ DARBININKAM ALGAS?

CHICAGO. — Kapitalistiniai laikraščiai praneša, būk įvairios skerdyklų kompanijos 8 nuošimčiais pakelsią savo darbininkams algas. Matyt, bijo streiko.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisvė Inc.
every day, except Sunday
16 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year	$7.50
Foreign countries, per year	$7.50
Canada and Brazil, per year	$5.50
United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Lindberghų Vaikas ir Buržuazinė Spauda

Tartum iš baisiausio milžiniško gausybės rago pradėjo vėl veržtis straipsniai ir žinios apie Lindberghų vaiko pavogimą. Mat, policija suėmė tūlą dailydę vokietį Hauptmanną ir kaltina jį dalyvavime vaiko pavogime ir paėmime $50,-000 už vaiko paleidimą. Net tokie taip vadinami rimti buržuaziniai laikraščiai, kaip "N. Y. Times" nustūmė viską į šalį, o reporteriai paleisti darban medžioti po visus kampus ir šiūkšlynus žinių apie Hauptmaną, Lindberghus ir visus, kurie šį tą turėjo su tuo pavogimu ir nužudymu kūdikio.

Koks tos buržuazinės spaudos tikslas? Kame šaknys to baisaus alaso? Atsakyt į šiuos klausimus nesunku. Sensacionalizmas, biznis, nukreipimas plačios visuomenės akių ir minčių nuo to, kas dabar dedasi Amerikoje ir visam pasaulyje. Streikai, bedarbių kovos, kruvini fašizmo darbai, baisus teroras prieš darbininkus pietuose, pragyvenimo reikmenų brangimas—visa tai reikia užrėkti, užgniaužti, lai darbininkai nemato. Reikia užtrenkti jų jausmus visokiais socialiais skandalais ir sensacijomis apie kriminalistus, idant jie nejaustų tos kurkos, kurią ant jų laiko uždėjus Roosevelto valdžia su savo "Nauja Dalyba", N.R.A.

O darbininkų mases kol kas galima užbovyti šitokiomis sensacijomis, kaip kaip suėmimas Hauptmanno, priminimas apie Lindberghų vaiko pavogimą ir nužudymą. Kad milionai darbininkų vaikų badauja, kad tūkstančiai jų kasdien nuo nedavalgio, nuo stokos priežiūros, išvengiamose nelaimėse miršta—"nesvarbu", buržuazinė spauda nesukelia alaso, tuo būdu niekas nepaiso. Lindberghų vaikas buvo turčių vaikas. Kas kita...

Taip yra Amerikos darbininkai apgaudinėjami ir mulkinami galingos buržuazinės spaudos. Gabiausios literatinės spėkos pasamdytos tam darbui.

Bet kaip tik šitokia prostitutiška buržuazinės spaudos rolė turėtų sužadinti klasiniai sąmoningus darbininkus prie rūpestingesnio rėmimo ir platinimo komunistinės spaudos—"Daily Worker", "Laisvės", "Vilnies". Ypatingai šiuo tarpu reikia paremti "Daily Workerio" finansinis vajus. Mūsų visos darbininkiškos organizacijos turėtų prisidėti prie šio vajaus.

"Budėkite, Audėjai!" Sakė Komunistų Partija

Pardavimas audėjų streiko Roosevelto valdžiai ir bosams dar kartą parodo, kaip teisingai Komunistų Partija numatė visą situaciją. Laike United Textile Workers konvencijos mūsų partija sakė delegatams, kad jie nei per nago juodymą nepasitikėtų Gormanui ir kompanijai. Nurodė, kad reikia išrinkti platus streiko komitetas iš eilinių narių ir jam pavesti visus streiko reikalus.

Streikui prasidėjus, Komunistų Partija metė streiko laukan visas savo spėkas, šaukė darbininkus į vienybę, nuolatos perspėjo apie Gormano manėvrus su Roosevelto valdžia. Sakė, kad Gorman rengia dirvą streiko pardavimui, kad United Textile Workers unijos lyderiai sutiko paskelbti streiką tik todel, kad jie buvo priversti eilinių narių.

Visi šitie 'pranašavimai" išsipildė greičiau, negu daugelis tikėjosi, streikas parduotas staigiau, negu daugelis spėjo. Dabar streikas triuškinamas visais frontais: valdžia, bosai, unijos reakciniai vadai. Tūkstančiai geriausių streikierių neprimama į darbą, skebai paliekami dirbtuvėse!

Baisi, stačiai kruvina pamoka darbininkams. Tūkstančiai jų jau supranta tą pamoką. Jie pasilieka kovos lauke, tebestreikuoja, nepaiso Gormano prisakymo grįžti darban ir atsiduoti bosų malonei. Taip, generalis streikas sulaužytas, parduotas, bet audimo pramonės centruose tūkstančiai kovingų proletarų tebetęsia savo didvyrišką kovą.

Dar kartą darbininkai turi progą pamatyti, ko verti yra plepalai visokių oportunistų, kurie reikalauja, kad laike streiko reakciniai unijų vadai neprivalo būti kritikuojami. Taip jie šiame audėjų streike ne tik tylėjo apie Gormano kompanijos pardavingus žygius, bet juos atsargiai slėpė nuo darbininkų ir keikė Komunistų Partiją, kam ji neduoda ramybės "vadui" Gormanui. Tuo būdu, mūsiškiai Prūseikos ir amerikoniški Lovestonai ir Kelleriai sužiniai ir tiksliai prisidėjo prie streiko pardavystės. Jų rankos irgi purvinos.

Kova prieš bosus negalima be kovos prieš reformistinių unijų lyderius, kaip Green, Gorman, McMahon, Dubinsky, Keller, Hillman. Tie lyderiai yra bosų ir valdžios agentai darbininkų eilėse. Jie dirba ne darbininkų, bet bosų darbą. Ypatingai šis audėjų streikas tą puikiai parodė.

Dar Apie Žydų Respubliką

Sovietų Sąjunga suteikė žydams autonomiją Biro-Birdžano srityje. Ji yra prie Mandžurijos, į vakarus nuo Chabarovsko ir į rytus nuo Amuro gelžkelio. Tai didelis ir derlingas plotas virš 7,000,000 hektarų arba du kartus didesnis už Belgiją arba Palestiną.

Ant to didelio ploto gyveno tik 30,000 gyventojų, 1928 metų pabaigoje. Tada ten ir pribuvo pirmieji žydų kolonistai. Biro-Birdžanas buvo daugiausiai apgyventas kazokais, tarpe kurių caro laikais viešpatavo tamsumas ir pasakos, kad žydai yra raguoti. Daugelis senelių kazokų atėjo pažiūrėti "žydų su ragais", bet apsiriko. O kada jie greta pagyveno ir persitikrino, kad žydai yra be ragų, tai kazokų jaunimas pradėjo vestis su žydelkaitėmis ir t. t.

Sovietų valdžia žydams autonomiją suteikė 7 d. gegužės, 1934 metais. Dabar ten jau yra nemažas skaičius žydų. Užtenkamai yra vietos apsigyventi visai žydų tautai ir vystyti savo kultūrą. Jau dabar ten važiuoja ne vien iš Sovietų Sąjungos kitų kampų žydai, bet iš Lietuvos, Lenkijos, Vokietijos, Amerikos, Palestinos ir kitur. Sovietų valdžia suteikia daug paramos kaip tai išbudavojime namų, žemės įrankius, sėklas, gyvulius, maistą, paliuosuoja ant kelių metų nuo įvairių mokesčių ir tt.

Vystoma ir industrija, nes Biro-Birdžanas yra gamtiniai turtingas, ten yra daug anglies ir manoma išvystyti dideles kasyklas, jau vietomis anglį gaminą, daug rūdos plienui, mangago, grafito, magnezito, marmoro ir Sutarskame klonyje aukso.

Budavojama keliai, pravedama kanalai, valo miškus, budavoja fabrikus, dirbtuves, namus, mokyklas, įrenginėja teatrus ir tt. Londoke išbudavotas mechanizuotas fabrikas, kurio metinė produkcija bus 60,-000 tonų cemento. Biroj išbudavotas fabrikas gaminimui namų reikmenų ir atidarytos anglies kasyklos, Biro-Birdžane dirba fabrikai rakandų, plytų, budavojimo reikmenų, du fabrikai gamina rakandus, yra mechanizmo fabrikas, siuvykla, elektros gaminimo stotis ir taip toliau.

Žemdirbystės srityje yra keli dideli sovietiniai ūkiai ir virš 200 kolektyvų. Per šešis metus žemės apdirbimo kiekis paaugo du kartus.

Jau yra įsteigta 90 mokyklų del vaikų, 20 augštesnių mokyklų, 40 įstaigų prirengiamųjų, 10 darbininkų kliubų, 20 namų-skaityklų, dideli knygynai, 2 technikos mokinimo centrai, moksliškas institutas, muzėjus, trys žydų kalboje teatrai ir keli kitose, šeši laikraščiai ir radio stotis.

Sveikatos apsaugojimui įsteigta 14 ligoninių, 16 medikalių punktų, 20 vaikų auklėjimo ir prižiūrėjimo punktai ir Kulduruose geri kurortai.

Lordas Marley, priešfašistinio komiteto pirmininkas, kuris pereitais metais buvo Biro-Birdžane, pataria žydams, ypatingai iš Vokietijos, keltis į Biro-Birdžaną ir apsigyventi. Jungtinėse Valstijose net susidarė Amerikos Žydų Komitetas perkėlimui iš Vokietijos žydų į Biro-Birdžaną, jo centras yra New Yorke. Iš Francijos apie 25,000 žydų yra pasirengę važiuoti ir apsigyventi Biro-Birdžane. Lenkijoje žydai organizuojasi ir, nepakeldami fašistinio teroro, važiuoja į naują žydų respubliką, bet nedaug gali tą atlikti del lėšų stokos. Lenkijos valdžia net užvedė derybas su Sovietų valdžia del perkėlimo žydų iš Lenkijos.

Žinoma, kad iš viso pasaulio ir visi žydai negalės persikelti į Biro-Birdžaną. Milionai darbininkų ir prisirišusių žydų prie biznio pasiliks ten, kur jie dabar yra. Darbininkai kovos už Sovietų valdžią ten, kur jie gyvena, o biznieriai lenktyniuos su kitais biznieriais.

Patriotai žydai, jų komitetas priešakyje su Dr. Weizmannu del įsteigimo žydų karalystės Palestinoje, purtosi nuo Biro-Birdžano. Jiems, kaipo buržujams, nepatiks Sovietų Sąjungos tvarka, mat, ten negalima užsiimti biznių, bet reikia imtis darbo. Zionistų suvažiavime buvo statoma pirmoje vietoje Palestina, o Biro-Birdžanas tik antroje. Zionistai (žydai patriotai) mano, kad Biro-Birdžanas gali būti tik gera prieglauda kenčiantiems žydams nuo Vokietijos, Lenkijos ir kitų fašistų. Prie to zionistai yra dideli bailiai, jie mano, kad kilus karui tarpe Sovietų Sąjungos ir Japonijos, Biro-Birdžanas gali daug nukentėti. Bet darbininkiškai nusistatę žydai važiuoja ten ir vysto savo kultūrą, gi zionistų pastangos del Palestinos tik ir pasiliks sapnu apie būsimą "žydų karalystę."

D. M. Š.

New Britain, Conn.

Vilijos Chore Nauja Vedėja; Rinkimai

Nenorime pasiduoti, kad mes paliktume šią koloniją be darbininkiško choro. Todel dedame visas pastangas, kad kaip nors chorą palaikius.

Iki kol chorą vedė, mokino, jaunuolis F. Remeitis. Jam vadovaujant jo vienmečiai nuo mažų dienų jaunuoliai nelabai jo klausė. Nesilankė ant pamokų laiku ir neužsilaikydavo, kaip pridera, tas tai ir sudarė daug trukumų chore.

Suaugusieji ir pats draugas Remeitis—matėme, kad yra trukumų ir kad juos reikia prašalinti. Pasitarėme ir pakeitėme vedėją. Jau vieną pamoką choras atlaikė po vadovyste hartfordietės B. Ramoškiutės. Ji gabi muzikos srityje ir reikia tikėtis, kad jei vadovaujant chorą, nariai pradės atlikt savo užduotis. Lankysis laiku ant pamokų ir tt.

Linkėtina d. B. Ramoškiutei gerų pasekmių; o mes jai visi padėkime.

Štai dar ko reikia. Reikia dabar daugiau naujų narių ir ant greitųjų. Mūsų draugai ir simpatikai turėtų mum padėti chorą auklėti. Ne tik patys turi atsilankyti ant pamokų pasižiūrėti, vedant naujai vedėjai, bet ir atsivesti savo sūnūs ir dukteris į chorą, o kurie myli dainas, turėtų patys stoti į chorą ir sykiu dainuoti. Visi iš širdies atlikime tas pareigas.

Choro pamokos įvyksta kas penktadienis Darbininkų Svetainėj, 53 Church St., kai 8 val., vakarais. Sekančiame praktike reikės rinkti delegatai į Proletmeno Apskričio konferenciją. Būtų geistina, kad ateitų choro rėmėjai ant šio praktiko.

Paties choro pirma vakarienė šį rudenį įvyksta šeštad., rugs. 29 d. Taipo pat Darb. Svet. 7:30 v.v. Tikimės bus ir svečių iš apielinkės. Todel vietiniai turi joje dalyvauti visi.

Prie valstijos rinkimų Komunistų Partija su agitacija veikia gerai. Kas kelintą dieną atviram ore laiko prakalbas. Žmonių susirenka po dideli būrį ir paramai rinkimu sumeta po keletą centų, nors ir tokioje didelėj bedarbėje. Vienas yra mus trūkumas, tai kad neužtenkamai įtraukiame naujų spėkų į Komunistų Partiją ir į kitas darbininkiškas organizacijas. Pirmiau bėdavojom, kad neturime vietos kalbėtojų. Dabar tą trūkumą atpildėme. Kalba gana gerai kada tai buvęs Socialistų Partijoj dabar komunistas Ronald H. Loomis ir jaunas vaikinas Abraham. Reiktų surasti siulas įtraukimui daugiau naujų narių, naujo kraujo į mūsų eiles, tada judėjimas kur kas labiau sutvirtėtų.

Vietinis.

Maskva.—Prasidėjo "tardymas" poros kaliošų, pagamintų Raudonojo Karžygio fabrike. Į tokius dirbinių gerumo tardymus sueina daug žmonių.

Atlantic City, N. J.—Daržuose pridarė daug žalos dideli būriai svirplių, kurių šiemet pasirodė daugiau negu kada pirmiau.

Newark, N. J.

15 Metų Sukaktuvės

Trečiadienį, rugsėjo 26 d., 8 val. vakare, Newarke rengiamas masinis paminėjimas Komunistų Partijos penkiolikos metų sukaktuvių. Tai bus prakalbos ir koncertas. Kalbėtojais bus James Casey, "Daily Workerio" gaspadorius ir buvęs "New York Times" miesto skyriaus redaktorius, Moe Brown, Komunistų Partijos kandidatas į N. J. gubernatorius ir H. Sazer, distrikto organizatorius.

Koncertinė programa bus nepaprastai turtinga. Dainuos Socialist Liedertafel Choras ir Freiheit Choras, veikalą perstatys Workers Laboratory Theatre iš New Yorko ir gries Mendelsohn String Trio.

Kviečiame visus Newarko lietuvius dalyvauti šiame gražiame Komunistų Partijos parengime.

Komitetas.

Cleveland, Ohio. — Erie ežere nusiskandino Abraham Knopp, 60 metų amžiaus, policijos jieškomas, kaipo užmušėjas savo švogerio.

ŠYPSENOS

Geras Laikrodis

Žmogus atėjo pas laikrodžių taisytoją ir padavė jam sieninio laikrodžio švytuoklę, prašydamas ją pataisyti.

Laikrodininkas: — Bet kodel gi tamista neatnešei visą laikrodį?

Žmogus:—Visą nešti nėra reikalo, nes laikrodis pilnai geras. Kada aš nuimu jam švytuoklę, tai jis eina, kaip pašėlęs; reikia pataisyti tik švytuoklę.

Motiniškas Patarimas

Motinai įsipyko klausyti jos Jonuko nusiskundimų, kad jam mokytoja vis ausį plėšo, tai parašė mokytojai sekantį laiškutį:

—Dovanok man, tamsta, už atvirumą ir atkreipimą domės į tą faktą, jog tamsta iki šioliai mano Jonukui vis lupdavai už dešinės ausies ir nuo to jo ta ausis pasidarė ilgesnė. Būk tokia gera, tamsta, ir nuo dabar lupk jam kairiąją ausį.

Už tai daug išanksto ačiu. —Jonuko Motina.

Tokiai Negalima Pasitikėti

—Tamista nori savo gražią knygvedę pavaryti iš darbo vien tik del to, kad ji padarė klaidą dalinime.

—Taip, ji pradėjo savo bučkius dalinti tarpe manęs ir mano darbininko.

A. M. Bedievis.

DARBININKŲ SVEIKATA

DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
371 Lake St., Newark, N. J.
Telephone: Humboldt 2-7964

"Varicocele and Hernia."

Draugе gydytojau, sulig daktarų pripažinimu, aš turiu taip vadinamą "Varicocele" ir taip gi mažą patrūkimą. Už kokio mėnesio laiko man turėtų daryti operaciją dėl šių dviejų trūkumų. Aš jaučiuos labai nervuotas ir bijau net ir pamąstyti apie tai. Man būtų labai malonu, jei jūs man suteiktumėt žinių apie šitokias operacijas, ar jos pavojingos, ar galėčiau aš pasveikti.

Aš esu 19 metų vaikinas, šiaip sveikas.

Atsakymas.

Varicocelė—varikocelė yra varikozuotos venos, **garankščiuotos gyslos**, kurios išeina iš vieno ar kito kiaušinėlio arba inkstuko maišely. Visai panašiai, kaip kad esti garankščiuotų gyslų taip kur, sakysim, ant blauzdų, ant šlaunių, apie išeinamąją atvarą (hemorojai) ar kitoj vietoj.

Verikocelę seniau gydydavo vien tik operacijos keliu: išpjaudavo tas surangytas, išplėstas venas, arba bent jas paveržiavo, perrišdavo keliose vietose, kad nuo to tenai kraujas sukrašėtų ir paskui pačios tos gyslos susitrauktų, išdžiūtų.

Dabar ir gi da tebedaroma ir taip. Bet daug dažniau dabar gydo varikocelę **įčirškimu vaistų.** Gydytojas bent per kelis kartus su adata įleidžia vaistų į garankščiuotas gyslas, ir nuo to jose kraujas sukepa, sukrašėja, ir paskiau pačios tos gyslos išnyksta. Labai lengvas, nepavojingas gydymas. Daug geriau už operaciją. Aš Jums, Drauge, ir gi patarčiau vely gydytis šiuo moderniškų būdu: "injection treatment of varicocele." Jei vienas gydytojas neturi prityrimo, tai rasite kitą-trečią, kurs Jums tatai padarys.

Panašiai ir su Jūsų kyla, patrūkimu. Jei kyla nėra perdaug jau įsisenėjusi ir didelė, ji galima išgydyti ir gi be peilio, be pjovimo, be operacijos: **įčirškimu vaistų,** "injection treatment of hernia."

Gydytojas įleidžia, keletą kartų, vaistų su adata į patrūkimo vietas, ne į žarną, žinoma, bet į raumenis ir į riebaluotus po oda audinius. Nuo to tenai pasidaro lyg kokių standžių randų, kurie, kaip koks tinklas, užtiesia patrūkimo vietą ir nebeleidžia žarnai prasimušti. Lengvas ir geras būdas. Čia ir gi Jums geriau būtų toks įčirškimų būdas, nekaip operacija.

Tačiau, jeigu kitokio išėjimo nebūtų, tai galima ir operacija, kaip ant varikocelės, taip ir ant kylos. Nepavojinga ir nėr ko jos bijoti. Vis tiek geriausia patarčiau **įčirškimus.**

Ponams nepatinka, kuomet karo veteranai paroduoja su iškabom vidury New Yorko, skelbdami apie maršavimą į Washingtoną.

Darbininkė ir Šeimininkė

Skaudi Šių Dienų Motinos Rolė

Kuriai motinai neskaudėtų širdį matant alkanus, apdriskusius vaikus, kada šalyje pilna visko, kad tik už kelių blokų, o kartais tik už sienos, kitų motinų vaikai auga pertekliuje, visko pas juos perpildyta ir kad tik jos vaikeliams lemta badauti ir skursti. Aišku, kiekviena motina imtųsi kokių nors žygių. Ir jos imasi, tik ne visos vienodai, bet kiekviena sulyg savo klasinio supratimo ir įsitikinimų. Delto nepaprastai svarbu, kad motinos suprastų, kur link eiti ir kur link pasukti savo šeimyną.

Aną dieną Mrs. Caroline De Lissio, brooklynietė, jauna 23 metų amžiaus moteriškė, trijų kūdikių motina, atsidūrė tokioje padėtyje, kur reikėjo pasirinkti ką daryti, kad išgelbėti kūdikius nuo bado. Jos Rožė, Marytė ir Jonukas, nuo 3 iki 5 metų amžiaus, buvo alkani. Pinigai senai išsibaigę. Vyras ilgus laikus be darbo. Tūlą laiką dirbo prie šalpos darbo, bet pereitą liepos mėnesį jį atleido ir visa šeimyna iki šiol buvo priversta pasilaikyti $15 čekiu, kurį gavo iš šalpos departmento. Bet ir višta su trimis vaikais būtų iš tiek nepramitus prie dabartinės brangenybės.

Svarstė biedna motina, ką daryti. Šalpos daugiau neduoda. Norėtųsi triukšmą sukelti, išbarti šalpos ponus, pastumti jiems po akių alkanus vaikus. Bet jai sakyta, taip pat ji laikraščiuose skaitė, kad taip ne amerikoniška, negražu. Ji girdėjo, kad tik ne amerikonai, tik raudonieji tokį buntą kelią, eina būriais, rėkauja, demonstracijas daro. Tiesa, jie ir šalpos gauna, kada nesitraukia geruoju. Bet argi šitaip galima? Ji ne kokia ten raudonoji. Nei jų mintinguose dalyvauja, negi jų lapelių nei laikraščių skaito. Jai taip nepritinka akyplėšiškai elgtis.

Betgi vaikai alkani. Tačiaus rakandai apdrausti ant tūkstančio dolerių — dingtelėjo vargšei galvon. O kažin, kad taip...? Ne, ir taip negražu. O dar gali sučiupti. Ne, to jau nebus. Ale tie vaikai. Gaisras? Kas galėtų pasakyti iš kur jis radosi... Baisu! Bet ar ilgai išgyvens vaikai be reikiamo maisto?

Mrs. De Lissio namuose, prie 256 3rd Ave., buvo keturi gaisrai į dvi dienas, bet gaisrininkai spėjo užgesinti su mažais rakandams nuostoliais. Pas policiją radosi nuožiūra ant jaunos motinos ir paimta policijos stotyn moteriškė pasisakius, kad ji bandžius padegti rakandus tikslu išgauti apdraudą, kuria dar galėtų palaikyti šeimyną. Vargšė patraukta teisman už padegimą.

Šiuo tarpu Mrs. De Lissio vaikai tebėra kaip buvę alkani. Jauna motina įkriminuota, jos vardas suteptas kriminališku padegėjos rekordu. Jai gręsia kalėjimas. Jos kūdikiams badas ir stumdymas svetimose rankose, be to dar priekaištas, kad jų motina kriminalistė. Jos šeimyna pairus. Nusivylus, nuskriausta, sutrjušinta, skausmų pilna motina! Ir tik už tai, kad ji nežinojo apie klasių kovą—kovą už duoną ir pastogę vaikams kapitalistų ir valdžios lėšomis, kad ji bijojo tos kovos taip, kaip mažyčiai bijosi įkalbėto, tačiaus niekad nematyto, nežinomo baubo.

Kalti mes, klasiniai sąmoningi darbininkai, kad neužtektinai dirbame, kad nesupažindiname platesnius darbininkų sluogsnius su klasių kovos pagrindiniais dėsniais. Jeigu tie šimtai tūkstančių darbininkų žinotų klasių kovą, suprastų jos svarbą ir galybę, jie nesižudytų, nesiimtų juos sunaikinančių priemonių, kaip plėšimo, apgaudinėjimo bei individualio kerštavimo, bet imtųsi kovos pagerinimui savo gyvenimo ir už nuvertimą kapitalistinės sistemos, kuri yra bado ir skurdo bei jo pasekmių—kriminalybių priežastimi.

Mes, organizuotos lietuvės darbininkės, turėtume sustiprinti savo darbą tarp moterų. Mes turėjome išsidirbusios planą traukimui moterų į bendrą ALDL Draugiją, kada moterų organizaciją su ja sujungėm. Tarėmės turėti kiekvienoje ALDLD kuopoje komitetus darbui tarp moterų, bet tų komitetų, apart keletos vietų, nesigirdi, jų darbų nesimato. Darbas tarp moterų padėtas sykiu su visomis rezoliucijomis ant lentynos.

Dabar, kada prasideda rudens sezonas su visomis galimybėmis pavaikščioti po stubas, kaip bedarbių reikalais, taip rinkimu laikraščiams prenumeratų bei jieškojimu narių į mūsų darbininkiškas organizacijas, reiktų sustiprinti tų komitetų veikimą ir įsteigti juos ten, kur dar nebuvo. Komitetas turėtų susirinkti ir išdirbti veikimui planą savo kolonijai, atsižvelgiant į tos kolonijos sąlygas.

Tačiaus tas dar nereiškia, kad komitetas pats vienas praves darbą. Svarbesniais klausimais, kaip tai rinkimų, bedarbiams šalpos, streikierių rėmimo ir kitais, komitetas šaukia plačius moterų susirinkimus, juose diskusuoja tuos klausimus, taipgi stengiasi gauti iš plačių moterų sluogsnių visokeriopą paramą vedimui darbo.

Draugės, pirmyn, prie pravedimo savo plano gyveniman! Mūs draugės chicagietės veikliai veda kovą prieš augštas pragyvenimo kainas. Tai didelis darbas. Kuri kita kolonija pasirodys pirmutinė moterų darbe vienoje iš svarbiųjų mūsų kampanijų? Lauksime darbų ir pranešimų apie tuos darbus mūsų skyriams "Laisvėje" ir "Vilnyje."

Alisa.

PRADEDANT RUDENS SEZONĄ

Prasidedant rudens sezonui kyla naujos užduotys ir skirtingesnės veikimo sąlygos. Prasideda dienraščių ir organizacijų vajai, pramogos svetainėse, ilgi vakarai stubose. Auksinė proga susieiti su darbininkais jų pačių namuose ir gerai padiskusuoti su jais bėgamus klausimus, gauti naujų skaitytojų darbininkų laikraščiams, naujų narių organizacijoms, naujų veikėjų ir kovotojų į mūsų eiles, kurios turi smarkiai augti, jei norime tinkamai padengti vis didėjantį ir aštrėjantį kovos frontą ir išeiti laimėtojais.

Mums reikia naujų spėkų, mes galime ir turime jų gauti, tik reikia noro dirbti ir planingo masinio darbo. Mūsų draugės moterys čia turi suprasti, kad pirmoj vietoj į jas kalbu.

Iš Kur Pradėti?

Darbų daug, tad svarbu pradėti iš ten, kur opiausia, kur labiausia apleista. Jei taip, tai **pradėkim nuo save. Darbas tarp moterų labiausia apleistas.** Iš daugelio kuopų girdėti, kad gera dalis moterų, buvusių LDSA narių dar nepasimokėjo, kad daugelis jų nesilanko į susirinkimus. Tiesa, buvo ir pirma tokių, bet čia specialiai kalbama apie tas, kurios pasimokėdavo ir susirinkimus lankydavo. Kame priežastis? Jų gali būti kelios: arba tos draugės jieškojo progos prasišalinti, "pasilsėti," ar bendroj organizacijoj dalykai prasčiau stovi, negu buvo atskiroj moterų organizacijoj. Ir viename ir antrame atsitikime dalykai taisytini.

Kaip viename, taip antrame atsitikime dalykai geriausia pasitaisys, kada sužinosim priežastis. Ot čia ir susiduriame su reikalu turėti specialį komitetą, kurio užduotis žiūrėti, kad mūs buvusios narės pasilaikytų, kad jos aktyvizuotųsi, kad dalyvautų vietos judėjime. Tam tikslui mes planavome turėti moterų komitetus, bet retai kur jie prigijo, dar rečiau kur veikia, kaip turėtų. Draugės, dabar laikas rimtai imtis už komitetų sustiprinimo ir sudarymo, kur dar neturėjom.

Pereitą pavasarį moterų organizavimui specialio vajaus neturėjom, nevedėm. O ALDLD oficialis vajus prasideda su naujais metais. Šiuo tarpu sudarykim komitetus darbui tarp moterų ir pirm visko sužiūrėkim, kad nei viena iš buvusių narių nepasitrauktų. O kur pasitrauks, ten atpildykime jų vietą naujomis, kad oficialį vajų pradėtume su pilna talka ir energija. Sustiprinusios savo spėkas galėsime gerai pasidarbuoti ir bėgančiais reikalais, kaip tai: "Laisvės" ir "Vilnies" vajuose, Komunistų Partijos rinkimų kampanijoj ir už bedarbių reikalus, kurie bus opūs šią žiemą ir daugeliu kitų iškilusių klausimų.

S. S.

Motina Bloor Nuteista Kalėti

Ella Reeve Bloor, 62 metų, darbininkų organizatorė ir Amerikos moterų delegacijos į Pasaulinį Moterų Prieškarinį-Priešfašistinį Kongresą pirmininkė, sykiu su viena negre moterimi ir penkiais kitais darbininkais tapo nuteista kalėti. Jos prasikaltimas tame, kad padėjo streikuojančioms vištų pešėjoms jų streike už žmoniškesnes algas ir darbo sąlygas.

Duodamą apeliacija į augščiausią Nebraska valstijos teismą. Tačiaus ir jame laimėsime tik tada, kada teisėjus privers masių protestas. Tad, prie progos, prisiminkime apie protestą prieš nuteisimą mūs kovingos Motinos Bloor ir paremkime aukomis Tarptautinį Darbininkų Apsigynimą, kuris gina Motiną Bloor ir kitus kovojančius darbininkus.

Amerikos Baliūnas Nukrito ant Sovietų Ežero

MASKVA.—Tarptautinėse baliūnų lenktynėse, kur dalyvauja Amerika, Vokietija, Lenkija ir kitos šalys, nepavyko amerikiniam baliūnui. Jis nukrito ant ežero Čudskoje Sovietų Sąjungoj. Sovietų vyriausybė davė visokios galimos pagelbos. Taip ir buvo išgelbėti abudu lakūnai, o ir pats baliūnas dar gana sveikas tapo išvilktas iš ežero.

Sovietų Vaikai Sveikina Didvyrius Vaikus

Kuomet 116 austrų Schutzbundiečių (kovingų darbininkų, kurie taip didvyriškai kovojo prieš fašistų diktatūrą pereitą vasario mėnesį) narių vaikų atvažiavo Maskvon, jiems iškelta milžiniškos priimtuvės. Čia matome Pionierius, Komunistų vaikų organizaciją, sveikinant savo draugus austrus. Tūli tų austrų vaikų tėvai tapo užmušti kovose ant barikadų ir juos nugalėjusių fašistų, kiti tebėra Austrijos kalėjimuose, o daugelis kitų pamatė savo vaikus pirmu syk nuo kovos laikų. Tais laimingaisiais buvo jau pirmiau pribuvusieji į Sovietų žemę Schutzbundiečiai.

Sovietų Chinijos Moterys Sutraukė Senovinių Papročių Retėžius

Apart Sovietų Sąjungos moterų, kurios jau yra atsiekę pilnutėlę laisvę, dar randasi laisvos moterys, gyvenančios Sovietų Chinijoj. Tikros socialės, ekonominės ir politinės lygybės moterims klausime Sovietų Chinija aplenkė augščiausia pakilusias kapitalistines šalis. Ant Sovietų Chinijos žemės nebėra vergių ir nuosavybės, kuria buvo moterys. Jos yra pilnai laisvos ir ant lygios papėdės su vyrais. Jos turi balsavimo teises. Jos gauna lygią algą su vyrais už lygų darbą. Jos turi speciales privilegijas darbo kodeksuose. Jos gauna tiek jau žemės, kiek ir vyrai.

Prostitutės, sugulovės, vergės, tarnaitės ir tam panašūs "amatai" dingo. Dukteriškas gėdulas, ištikimybė savo vyrams po mirties ir kitos feodalizmo laikų moralybės liekanos išnaikintos. Jos naudojasi pilna teise vedybų ir perskyrų. Moksle jos turi lygią teisę su vyrais.

Ima Dalyvumą Revoliuciniam Judėjime

Išlaisvintos po Sovietais moterys labai susiinteresavę darbo unijomis, biednų ūkininkų grupėmis, Raudonąja Pagalba, Priešimperialistine Lyga ir kitomis svarbiomis sritimis. Jos stoja randonojon gvardijon, į jaunuosius sargus bei komunistines organizacijas vis didesniame skaičiuje. Jos turi ir specialę moterų organizaciją, **Delegačių Konferenciją,** susidedančią iš darbininkių ir ūkininkių, atstovaujančių mases moterų. Net ir senelės ima dalyvumą demonstracijose.

Moterys ypač yra entuziastės priešimperialistiniame darbe ir gelbsti tam judėjimui. Jos suaukavo $16,000 darbininkams, kurie streikavo laike Shanghajaus karo, 1932 metais.

Lygiai daug susidomėjimo parodė moterys Sovietų rinkimuose. Apskričių ir miestų Sovietuose moterys sudaro žymią dalį delegatų. Bendrai imant, 25 nuošimčiai delegatų yra moterys. Tūluose atsitikimuose moterų yra daugiau, net iki 50 ir 55 nuošimčių.

Žinodamos, kad jų smagus dabartinis gyvenimas yra Sovietų dovana, moterys yra pasiryžę panešti bile pasiaukavimą už apgynimą Sovietų valdžios. Tsang Gang kaime, Sinkuo (Kiangsi), 75 nuošimčiai raudongvardiečių yra moterys. Jos iš savo tarpo turi ir oficierius. Tos moterys dirba visokius militariškus darbus, nuo priešo sekiojimo, iki gynimosi. Tūluose atsitikimuose jos daro atakas fronte. Vienu kalbamų atsitikimų primintinas nuginklavimas generolo Tio Sun-Yao regimento per 500 moterų raudongvardiečių, Szechuan srityje.

Šalies viduje moterys atliko daug naudingo darbo gelbėdamos Sovietams žemės patikrinime. Nuo liepos iki rugsėjo mėnesio, 1933 metų, moterys padėjo Sovietams išravėti 6,988 dvarininkų ir 6,638 stambių buožių šeimynų ir atgauti iš jų apie 53,000 akrų žemės, kurios savininkystė buvo paslėpta. Jos taip pat padėjo konfiskuoti iš dvarininkų ir buožių $606,915 pinigais.

Moterų Rolė Ekonomijoj

Išdirbime žemės moterys parodė didelę energiją. Jos praleidžia dienas dirvoje, o vakarus diskusijose. Tsaichi kaime, Shaukang (Fukien), 85% moterų, tai yra pusė visų darbininkų dirbo lauko darbus ir atliko 80 nuošimčių viso darbo. Moterys artojos daugėja. Moterys daug pasitarnavo išarime 33,333 akrų iš bendro 83,333 skaičiaus akrų apleistų dirvonų.

Kooperatyvai, taip būtini Sovietų ekonominiam vystymuisi, dabartiniu laiku, didžiumoje yra moterų vadovaujami. Moterys lošia didelę rolę supirkime reikmenų iš Kuomintango distriktų. Tai moterys keliauja į baltuosius distriktus supirkinėjimo ekspedicijose.

Moterys daug prisidėjo išpardavimui $3,000,000 bondsų kuriuos Sovietai išleido pereitą metą. Jos pardavė savo skepetaites, žiedus ir tt., ir pirkosi bondsus, lenktyniuodamos su vyrais, kurie pardavinėjo augmenis ir kitus įvairius dalykus gavimui pinigų bondsams. Moterys supirko bondsų už visą milioną.

Moterų Kultūra

Prie Sovietų kultūros kilimo moterys taipgi iškilo į daug augštesnį kultūros laipsnį. Štai vienas iš pavydžių: Iš visų 15,740 užsiregistravusių į vakarines mokyklas studentų Sinkuo apielinkėje, Kiangsi, 10,752 yra mergaitės, kas sudaro 69 nuošimtį. Tarp skaitytojų ratelių narių 60 nuošimtis yra merginos. Iš 20,969 mokyklos amžiaus vaikų 8,893 mergaitės įsirašė Leninistų mokyklon. Lavintos moterys užėmė atsakomingas vietas mokyklose. Daugelis moterų yra pradinių ir vąkarinių mokyklų viršininkėmis.

Vedybų Laisvė

Vedybų laisvė yra galima tik prie ekonominės ir politinės lygybės sąlygų. Tuo atžvilgiu Sovietų moterys atsiekė pilno pasisekimo. Vyrai ir moterys gali apsivesti užsiregistravimu pas Sovietų Valdžią, bile tik vyras yra 20 ir mergina 18 metų ir bile tik jie neturi užkrečiamos arba paveldėtos ligos. Verstinos vedybos, pardavimas moterų, kūdikių pačių ir tt. prašalinta Sovietų pastangomis tose srityse.

C. W. C.

Moterų Skyriaus Bendradarbiams

Mūsų skyrius labai kenčia nuo stokos raštų iš darbavičių ir iš moterų veikimo įvairiose srityse, kaip tai streikuose, kovoj už pašalpą, prieš augštas maistą kainas, rinkimuose ir kitur. Nejaugi mūsų draugės ir draugai visai tose kovose nedalyvauja, kad nerašo. O reikia ir veikti ir rašyti, nes dabar abiem žygiam svarbus laikas. Nelaikas bus vaitoti, kada subruks visas užpečkyn ir vergijon taip, kaip Hitleris ir Mussolinis padarė. Dirbkite ir kitiems apie savo darbus pasisakykite per šį skyrių.

M. S. Red.

"Šventoji" Motinystė Sulyg NRA

Nesenei mes skaitėme laikraščiuose, kad mažytė Lucy Cotton Thomas negali tinkamai pragyventi su penkiais tukstančiais dolerių į mėnesį ir ten buvo mažytis skandalas tarp jos tėvo ir josios motinos-globėjos, ponios Lucy-Cotton-Thomas-Mc Graw, kad mažytei skurdas tik su tokia suma pragyvenimui. "Biedna motina," kiek tai jai rūpesčio!

O štai gyvena viena sau kambaryje jauna laukianti motina, Mrs. Amelia Toner, 60-03 Cornelia St., Brooklyno dalyje, vadinamoje Ridgewood. Sakoma, su vyru persiskyrus. Ir kam čia kas galvoj, kad ji laukiasi kūdikio. Jei pinigų būtų, tai ji daug sugalvotų, bet kišenius tuščias, tad kaip pasitaikys, taip ir bus. "Jai nėra jokios rūpesties apie pinigus," nes ji visai jų neturi!

Atėjo gimdymo valanda. Nei gyvos "dūšios" kambaryje, nei telefono, nei slaugių, nei gydytojų, nei draugų. Buvusios motinomis pilnai gali persistatyti tokį jausmą. Pribuvo pas ją mažytė dukrelė. Į dešimt minučių jauna motina pakilo, susivyniojo kūdikį, apsirengė ir svyruodama išėjo gatvėn. "Bet man neleista parvirsti su silpnu naujagimiu rankose," mąsto ji ir skubina policisto jieškoti.

Dar turėjo bėdos kol poli-

(Tasa 4-tam Pusl.)

AR GALITE PASISIŪTI ŠIĄ SUKNELĘ?

Suknelės forma numeris 1998 yra gaunama 14, 16, 18, 20, 32, 34, 36, 38, 40 ir 42 dydžio. Šešiolikai dydžio reikia dviejų ir trijų aštuntadalių (2⅜) yardų 54 colių pločio audimo. Sykiu rasite paveikslu otą siuvėjai pamokinimą (anglų kalboj).

Atsiųskite penkiotiką centų (15c) pinigais ar stampomis (pageidaujama pinigais), už šią Anne Adams formą. Parašykite aiškiai vardą, antrašą ir formos numerį. Būtinai pažymėkite dydį.

Siųskite užsakymus sekamai: **Daily Worker Pattern Department, 243 West 17th Street, New York City.**

"LAISVĖS"
KONCERTAS
November 11 Lapkričio
LABOR LYCEUM
BROOKLYN

K. Pallon Vertė D. M. Šolomskas

SUBMARINAS L-55

(Tąsa)

Submarine išlaužta didelė skylė. Visi mechanizmai išimti pertikrinimui ir apvalymui. Dieną ir naktį eina darbas taisyme submarino. Dešimtys laivų budavojimo darbininkų dirba prie įvairių prietaisų, atžymėdami vietas, valydami, taisydami.

Submarinas buvo visai naujutėlis. Platus laukas patyrimui apie naujausius Anglijos submarinus, technikinį jos laivyno įrengimą. Dunda, kibirkštys pilasi, eina darbas. Jam vadovauja prityrę inžinieriai.

Anglijos valdžia išreiškė norą prisiųsti vieną iš didelių savo laivų į Kronštadtą, kad paimti savo jūreivių lavonus. Bet yra priežodis: "kiekvienam norui yra ir kantrybė". Geras ir protingas priežodis. O ypatingai šiame atsitikime. Labai negerai ir negražu būtų priversti Anglijos valdžią pasiųsti vieną iš savo karo laivų parvežti lavonus tų, ka. buvo siunčiama paversti lavonais bolševikus. Nesmagu jiems būtų plaukti virš to vandens, po kuriuomi guli Anglijos karo laivai, nuskandinti per bolševikus. O čia dar tuom metu Anglijos kietakakčiai sutrukdė normalius diplomatinius ryšius su Sovietų Sąjunga. Anglijai buvo duotas trumpas ir aiškus atsakymas: **savo jūreivių lavonus ir jų reikmenis galite pasiimti.** Prisiųskite transportinį laivą tos šalies, kuri turi normalius diplomatinius ryšius su Sovietų Sąjunga.

Anglija atsikreipė į Norvegiją. Atplaukė transportas "Tuorn" ir atsistojo prie Kronštadto. Norvegijos atstovas įteikė Sovietų Sąjungos užsienio komisarui įgaliavimus paimti Anglijos jūreivių lavonus.

Į Kronštadto prieplauką pribuvo užsienio komisaras ir Raudonojo Laivyno štabas. Žaliomis eglių šakomis parėdė laivelį, ant kurio buvo atvežti jūreivių lavonai prie norvegų laivo. Stovi kuopa raudonųjų jūreivių. Griežia orkestras. Laidotuvių maršas. Gražu ir graudu. Civiliai nusiima kepures, o kariniai saliutuoja.

Laivo keliančios svirtys vienodai kelia, grabus iš laivelio vieną po kitam, o paskui povaliai leidžia į laivo gilumą. Juodi, nemalonūs grabai, visiškai neharmonizuojasi su gyvais ir raudonais Raudonojo Laivyno jūreivių veidais. Ir laipsniškai darosi aiškiau, kad šis kontrastas nepripuolamas. Taip, čionai kovotojai naujo socialistinio pasaulio laidoja išdidumą ir jėgą kapitalistinės Anglijos — jos karinį laivyną.

Griežia orkestra. Nuo krašto girdisi plaktukų tauškėjimas. Ten eina darbas prie taisymo submarino, grąžina atgal į submariną apvalytas dalis, tyrinėja laivą, kuris buvo priešų, o dabar ruošiamas įtraukti į Sovietų Sąjungos apgynėjų tarpą. Ruošiamas pastatyti į Raudonojo Laivyno eiles, neišvengiamai kovai Sovietų prieš kapitalizmą.

Transportas "Tuorn" prikrautas. Pasitraukė raudonų jūreivių muzika. Išvažiavo valdžios ir Raudonojo Laivyno atstovai. Laivo viduje ankštai eilėmis vienas palei kito pastatyta 43 juodi grabai. Tai neblogas priminimas Anglijos buržuazijai to, kad Raudonasis Laivynas — yra spėka ir tinkamas atsakyti smūgiais į imperialistų smūgius.

Retėžis tauška, gremėzdiškai jį traukia norvegų laivas. Tyla. Nevykusiai atsitraukia nuo prieplaukos ir į jūras. Nuo krašto girdisi plaktukų tauškėjimas, kur eina submarino taisymas.

Giedri diena, kokių būna daug Leningrade. Laivų taisymo gurbas atidarytas. Du dideli laiveliai išvelka į jūras buvusį Anglijos submariną "L-55". Ant jo stovi naujai paskirtas jaunas komandierius. Ant submarino bokšto plevėsuoja Raudonojo Laivyno vėliava. Submarinas pataisytas, apvalytas. Submarinas plaukia — traukiamas dviejų laivelių. Darbininkai lydi akimis. Submarino mechanizmai, motorai — viskas vertas nugabenta į fabriką apvalymui, apžiūrėjimui, ištyrimui. Ten eina atkaklus studijavimas, patyrimas Anglijos submarinų slaptybių. Prasideda kapitalis taisymas ir įrengimas submarino.

Visa eilė didesnių ir mažesnių keblumų. Atkaklus darbas ir socialistinis lenktyniavimas. Urmininkai laivų budavojimo fabrike parodė, ką jie gali.

Ant buvusio Anglijos submarino jau nauji žmonės—raudoni jūreiviai ir komandieriai. Motorai ir mechanizmai vėl pritaisyti. Naujai nudažytas submarinas. Bet paliktas senas jo užvardinimas "L-55."

Įvyko tas, ko daugelis nelaukė. Anglijos submarinas "L-55" kuris 1919 metais atplaukė kariauti prieš bolševikus, dabar tapo vienutė Raudonojo Laivyno Baltijos jūrose. Tas įvyko po dvylikos metų, po to, kaip "Azard" jį nuskandino Finlandijos užlajoje.

Baigiant kasmetinius Raudonojo Laivyno manėvrus, iškilmingai priimtas į jo eiles submarinas "L-55" ir iškelta raudonoji vėliava, kurios viduje yra aiški Sovietų Sąjungos žvaigždė.

Finlandijos užlajos vanduo žvilga nuo saulės spindulių. Šilta. Tolumoje matėsi didelis laivas. Mano pareigos, kaipo locmano (laivų valdytojo pakraštyje) artinosi pabaigos. Anglijos tavorinis laivas "Edinburg", prikrautas Sovietų medžių, jau galėjo atleisti mane ir laimingai plaukti į Liverpoolį. Aš buvau patenkintas ne mažiau už Anglijos kapitoną Cherterį, neiškalbų, kaip ir visi anglų kapitonai.

Daugiau bus)

Raudonoji Kandidatė

Williana Buroughs yra Komunistų Partijos kandidatė į New Yorko valstijos vice-gubernatorius sekamuose rinki-

Williana Burroughs

muose. Jinai kandidatuoja šale Israel Amterio, kuris yra kandidatu į gubernatorius.

Williana yra anūkė vergų negrų. Jos našlė motina atsivežė Willianą su dviem kitais kūdikiais New Yorkan dar mažytę. Jinai dirbdama tarnaitės darbus išauklėjo kūdikius.

Motinai esant tokiose sąlygose, Williana užsidirbo savo pragyvenimą ir sykiu mokinosi, taip išeidama liaudies mokyklą ir kolegiją ir tapdama mokytoja liaudies mokyklose. Po ilgo rekordiniai sekmingo mokinimo jinai, sykiu su Isidore Begun, taipgi mokytoju, tapo suspenduota per mokyklos tarybą už gynimą I. Blumbergo, kito New Yorko mokyklų mokytojo, kuris buvo pravarytas už veikimą mokytojų ekonominiais reikalais.

Kaipo kandidatė į miesto kontrolierius jinai gavo 30,749 balsus 1933 metų rinkimuose. Jinai dabar yra Harlem Darbininkų Mokyklos viršininkė ir šiaip veikli už darbininkų klasės reikalus.

Rožė, Raudonoji Siuvėja

Komunistų Partijos kandidatė į New Yorko valstijos kontrolierius šiuose rinkimuose yra Rose Wortis, arba Raudonoji Siuvėja, kaip daugelis adatos darbininkų ją vadina. Štai trumpa jos istorijos sutrauka:

"Pirmu kartu Rožė veikliai dalyvauja 1913 metų sukniasiuvių streike. Nuo to laiko, iki išmetimo viso kairiojo sparno, jinai buvo viršininkė ILGW Unijoj. Ji buvo du syk išmesta iš tos organizacijos. Ji buvo areštuota po antro išmetimo iš unijos 1926 metais ir buvo pašauta per gengsterius, pasiųstus per ILGWU viršininkus."

Rožė Wortis palaikė ryšius su Darbo Unijų Vienybės Taryba nuo pat jos susitvėrimo, veikdama kaipo sekretoriaus pagelbininkė ir streiko komiteto sekretore per daugelį metų.

Rose Wortis

Dabar, kaipo DUVT sekretorė, jinai turi ryšius veik su kiekvienu New Yorke einančiu streiku. Kaipo kandidatė į miesto kontrolierius 1932 metų rinkimuose jinai gavo 33,000 balsų.

Balsuokite už Rožę Wortis! Balsuokite už komunistus, už neaprubežiuotą teisę miestų ir laukų darbininkams, taipgi valdžios įstaigų tarnautojams organizuotis, streikuoti ir demonstruoti.

Amerika Hitlerio Keliais

Visokių prajovų pridaryta Vokietijoj saugant vokiško kraujo "čystatą." Jų buvo ir žiaurių, ir kvailų. Kalėjimas merginoms ten nenaujiena už "susitepimą" draugaujant su žydais. "O, tas tai tik Vokietijoj galima, Amerikoj to nebus," sako patriotiškai nusistatę asmenys.

O štai ir yra. Iš Seattle, Washington, pranešama, kad ten dvi merginos tapo nuteistos po trisdešimt dienų kalėjimo už tai, kad jos išdrįso įeiti į Volcano barruimį, prie Occidental ir Washington Sts., sykiu su dviem negrais darbininkais. Tokią "teisybę" jos gavo Klansman Bell's policijos teisme.

Kada merginos atėjo į minėtą barruimį ir jas pastebėjo barruimio vedėjas kalbant su negrais darbininkais, jisai įsakė joms išeiti. Jos atsisakė klausyti. Savininkas pašaukė policiją, kuri areštavo merginas ir po kaltinimu "netvarkiam elgimosi" jos tapo nuteistos 30 dienų kalėti, kaipo "netvarkios" merginos.

Kas galėtų įrodyti skirtumą šiame klausime tarp Hitlerio Vokietijos ir Roosevelto Amerikos?

PRANESIMAI IŠ KITUR

GREAT NECK, N. Y.

Pirmyn Choras po ilgos vakacijos vėl grįžta darbuotis. Todel visi dainininkai ir nauji norinti būt nariais ir darbuotis dailės srityje, prašome įsitėmyti, kad 27 d. rugsėjo (Sept.), įvyks pirmos pamokos, Darbininkų Centro svetainėje, 108 Steam Boat Rd., 7:30 val. vakare. Kviečiam visus atsilankyt.

F. Klastow, pirm.
(227-228)

CLEVELAND, OHIO

TDA 11 kp. susirinkimas įvyks 27 d. rugsėjo (Sept.), 7:30 val. vakare, L. D. Svetainėje, 920 E. 79th St. Draugai ir draugės malonėkite dalyvauti, nes turime daug svarbių reikalų apkalbėt, taipgi bus distrikto organizatorius.

(228-229)

PITTSBURGH, PA.

ALDLD 87 kp. susirinkimas įvyks 29 d. rugsėjo, 8 val. vakare, L. D. Kliube, 1335 Medley St. Visi nariai dalyvaukite, nes yra labai daug svarbių reikalų apkalbėt. Taipgi bus išdalinta "Šviesos" num. 3-čias. Malonėkite būti laiku.

Sekr., P. Bernotas.
(228-229)

NEWARK, N. J.

ALDLD 5 kuopos susirinkimas ir diskusijos įvyks penktadienį, 28 d. rugsėjo (Sept.), 8 val. vakare, 180 New York Ave. Draugai ir draugės, kiekvieno sąmoningo nario privalumas dalyvaut šiame susirinkime ir, laiku. Draugijos nariai gausite "Šviesos" num. 3-čią; pašaliniai gausite draugiškus patarimus, kaip lengvai tapti ALDLD nariais ir įsigyti daug naudingų knygų ir brošiurų. Po susirinkimo bus diskusijos —temoje, "kaip kovoti prieš fašizmą?"

Org., J. P.
(228-229)

SO. BOSTON, MASS.

ALDLD 2 kp. susirinkimas įvyks 26 d. rugsėjo (Sept.), 8 val. vakare, 376 Broadway. Visi nariai dalyvaukite, nes yra labai daug svarbių klausimų apkalbėt. Taipgi galėsite "Šviesos" num. 3 atsiimt.

Valdyba.
(227-228)

BINGHAMTON, N. Y.

A.L.D.L.D. 20 kp. rengia "moving picture" partę, ketverge, 27 d. rugsėjo (Sept.), 7:30 val. vakare. Bus rodomi krutami paveikslai apie "Pasaulinę parodą Chicagoj, "Laisvės" piknikas Shenandoah ir "comedy" (juokai). Rodymas tęsis daugiau negu dvi valandas. Įžanga suaugusiems 15c., vaikams—10c. Kviečiam visus dalyvaut ir praleist žingeidų ir linksmą vakarą.

Komisija.
(227-228)

SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĘ"

AR JŪS ESATE ASMENIŠKAI PATYRĘ

PIENO MAGIKĄ?

JŪS NEGALITE gaut naudos iš pieno vien tik skaitydami apie jį. Jūs turite jį patys gerti.

Kokių gi mes galėtume paduot jums faktų, kad įtikint jus stebėtinomis ypatybėmis šio paprasto maisto? Ar jūs žinote, jog beveik kiekvienas gydytojas, kiekvienas maisto bei valgių žinovas visame pasaulyje **pripažįsta**, jog pienas daugiau atneš jums naudos, negu bet kuris kitas pavienis valgis? Ar jūs žinote, jog pienas suteikia jūsų kūnui faktinai kiekvienos rūšies maisto, kurio tik reikia delei žydinčios sveikatos? Ar jūs žinote, jog ilgiausiai gyvenančios pasaulio tautos yra pieno gėrikės. Pieno magikoje nėra jokios paslapties. Vienas stiklas neperdirbs jus į naują žmogų. Bet reguliariai geriant pieną per tris mėnesius pasidarys tokia gili permaina jūsų gyvenime, kad jūs vadinsite pieną stebūklingu maistu.

Jūs pamatysite, kad pas jus randasi naujas gyvumo sandėlis, kad jūs galite sunkiau ir ilgiau dirbti, kad jūs mažiau dienų tesergate. Kodel? Todėl kad vis viena, kokius kitus valgius jūs valgytumėte, jūsų kūnas dabar gautų **abelnai-pilną** maistą.

Pasikalbėkite su bile vyru bei moteria, ką reguliariai geria pieną. Atrasite, jog visi jie karštai atsiliepia apie tą dalyką. Nes pienas **iš tikrųjų padaro** tai, ką mokslininkai sako, kad jis padarys. Ir atsiminkite, jis **nėra** tukinantis.

Vienas mažas paprotėlis padaro didelį skirtumą ateities dienose. Tai yra visai paprasta, kaip ir dauguma svarbių dalykų. Išgerkite po du stiklu pieno reguliariai kasdien. Išbandykite tą per kokį mėnesį laiko—tada patys save gerai tėmykite. Žiūrėkite, ar jūs ne geriau atrodote—ir jaučiatės, kad galėtumėte vienu sykiu supliekti tiek laukinių kačių, kiek jūs pats išviso sveriate. Argi tad neverta gauti daugiau **gyvenimo** iš savo paties gyvenimo? Pradėkite dabar, su stiklu pieno.

Gerkite Daugiau Pieno: TATAI JUMS NAUDINGA

ŠIS SKELBIMAS YRA PARUOŠTAS IR TALPINAMAS PATVARKYMU

NEW YORKO VALSTIJOS

Darbininkių ir Šeimininkių Skyriaus Dalis

"Šventoji" Motinystė Sulyg NRA

(Tąsa iš 3-čio puslp.)

cistą įtikino vežti ją ligonbutin. Be abejo, jam atrodė ta moteriškė kvailoka. Daugeliui poniško svieto toki biedni žmonės atrodo kvaili. Tačiaus su laiku jai pavyko policistą įtikinti ir jis ją nugabeno ligonbutin. Vietos laikraščiai daug rašė ir gyrė, kad labai laimingai motina ir jos kūdikis stiprėja, tartum pirštu duria biedniokėms akysna: "Žiurėkite, ana va pagimdė kūdikį pati viena ir jaučiasi puikiai, tai ko gi jums rūpintis artinančiuosiu gimdymu, nors neturite gydytojų nei priežiūros."

Galimas daiktas, kad minėta moteriškė buvo iš prigimties nepaprastai stipri ir toks gimdymas nepakirto jos sveikatos. Bet daugelis motinų gimdydamos tokiose aplinkybėse pasriūva kraujo klane ir užmerkia akis, kitos lieka amžinomis ligonimis.

Aš manote, kad kas tyrinėjo, kad kas daryta apsaugoti kitas motinas nuo tokios padėties, kad nereikėtų taip pavojingai rizikuoti gyvastimi? O, ne, tokiais dalykais rūpinamasi tik Sov. Sąjungoj. Pas mus ir motinystė sulyg NRA, kaip ir visa kita. Pas mus viskas del pelno, pelno ir dar pelno, o darbininkių motinų gyvastys ir sveikata, tai tik baikos, jei tame nėra pelno.

Širšė.

Įvairus Protestas

Jau kelinta savaitė, kaip Mrs. Elsie Barnabie, South Camden, N. J., gyventoja sėdi vietoj išrauto elektros stulpo protestuodama prieš elektros kompanijos plėšikiškumą. Prieš jos namus stovėjo medinis elektros stulpas per eilę metų, iki sutrunijo. Elektros kompanija atvežė naują stulpą, kad pastatyti į vietą sutrunijusio, stovinčio priešais Mrs. Barnabie namus. Mrs. Barnabie reikalavo seną stulpą palikti malkoms, bet kompanija reikalavo parvežti, kad iš sutrunijusio stulpo daryti pelnus, parduodant ji.

Mrs. Barnabie užprotestavo, tačiaus jos neklausė. Tada Mrs. Barnabie atsisėdo stulpo vieton ir atsisakė pasikelti ir užleisti vietą naujam stulpui. Tam savo proteste Mrs. Barnabie gauna įvalias kaimynų pritarimo. Jos jai atgabena valgį ir kitas reikmenis. Dabar jinai ten jau įsitaisė ir stogelį su lovute ant kurios pasiilsi. Protestų gadynė, tad ir toje srityje būna naujų išradimų.

AUGŠČIAUSIA PRIEGLAUDA LIETUVIŲ AMERIKOJE

The Supreme Lodge of Lithuanians of America

1335 Medley St., N. S. Pittsburgh, Pa. Telefonas: Fairfax 5512

Smarkiau Darbuokimės Vajuj

Iki rugsėjo 20 Centras aplaikė keturias naujų narių aplikacijas. 3 kp. fin. sekr. J. Gataveckas prisiuntė vienos jaunuolės aplikaciją. 12 kuopos finansų sekretorius J. Kinderis prisiuntė vieno naujo nario aplikaciją. 29 kp. fin. sekr. Kubilskis prisiuntė vieno jaunuolio aplikacija. 54 kp. fin. sekr. Geo. Braknis prisiuntė vienos moters aplikaciją. Tie keturi draugai stojo darban ir pasekmes turi gana geras. Jie sako, kad tiktai pradžia—pasidarbuosią daug daugiau.

Keletos kitų kuopų sekretoriai praneša, kad jų kuopos irgi rengiasi smarkiai dirbti. Bet aplikacijų dar neprisiunčia. 20 kp. fin. sekr. Wm. Yonikas, pereitam vajuj gerai pasidarbavęs, rašo turįs du naujus narius, gausiąs ir daugiau. Labai linksma. Lauksime prisiunčiant po glėbį aplikacijų.

Vidurvakarinėse v a l stijose vajus judinamas. Prakalbų maršrutas supažindino APLA organizaciją su platesnėmis lietuvių masėmis. Visur draugai pasižadėjo daugiau darbuotis vajuj.

Kietosios anglies teritorijoj prakalbų maršrutas prasideda spalio 4 ir baigiasi spalio 15. Visos toj teritorijoj kuopos turėtų darbuotis smarkiai, kad turėti geras prakalbų pasekmes.

Pittsburgho apielinkėj taipgi bus rengiamas prakalbų maršrutas. Bus bandoma ne tik kuopos padidinti narių skaičiumi, bet ir naujos organizuoti. Pirmas Apskritys turėtų daugiau darbuotis.

Kiekviena APLA kuopa ir kiekvienas narys turėtų darbuotis gavimui naujų narių. Tiktai planingai ir bendrai veikiant galima tikėtis gerų pasekmių.

Vajaus laiku taipgi reikėtų aplankyti ir tie nariai, kurie delei laiku nesumokėjimo duoklių susispenduoja. Turime nemažai tokių, kurie delei bedarbės negali laiku užsimokėti. Gal kiti turi kitokias priežastis. Aplankymas jų ir draugiškas pasikalbėjimas gali pavėikti į gerąją pusę.

Centro Komiteto Posėdžiai

Centro Komitetas turėjo specialį posėdį rugsėjo 16. Aptarta 2 kp. teismo klausimas ir kiti svarbūs klausimai. Pasirodė, kad Centre mažai bėra įstojimo blankų gavimui naujų narių. Nutarta tuojaus atspausdinti pakankamas skaičius. Taipgi nusitarta visaip varyti didesnę agitaciją už APLA. Kuopos kviečiamos kooperuoti ir darbuotis gavimui naujų narių.

Sekantis reguliaris trimėnesinis posėdis įvyks spalio 21. Jeigu bent kuri kuopa ar narys turi kokių reikalų, surištų su posėdžiu, prašome laiku prisiųsti, kad būtų galima geriau visus reikalus aptarti ir sutvarkyti.

APLA Koncertas

Centro Komitetas nusitarė turėti vieną didelį koncertą, kuris įvyks lapkričio 4, Liet. Mokslo Draugijos svetainėj, 142 Orr. St., Pittsburgh, Pa. Programas bus puikus. Įžanga 25 centai ypatai.

Pittsburgho ir apielinkės kuopos ir draugai kviečiami darbuotis platinime tikietų. Darbuokimės, kad šitas koncertas būtų pilniausiai sekmingas, kad galėtumėm gauti taipgi nemažai naujų narių.

Pagelba "Daily Workeriui."

Dvi kuopos atsiliepė į Centro Komiteto pakvietimą ir prisiuntė "Daily Workeriui" aukų. 4 kuopa, Shenandoah, Pa., prisiuntė vieną dolerį. 55 kp. Washington, Pa., aukavo keturis dolerius.

Kviečiamos visos kuopos prisidėti su nors maža auka. Jeigu kurios negalėtų nei vieno dolerio paaukoti, tai nors gali bent 50 centų ir tai bus graži auka. Paaukokite, kiek išgalite. Siųskit Centran.

J. Gasiunas,
Centro Sekr.

NEWARK, N. J.

Du Įdomūs Parengimai.

Newarkiečių žiniai čia paduodu du labai įdomiu dalyku.

Šį trečiadienį, rugsėjo 26 d., kaip 8 val. vakare, bus didžiulis koncertas ir prakalbos "Y" auditorijoje, kampas **High ir Kinney sts.**, Newark, N. J. Bus tai **jubiliejinis koncertas**, penkiolikai metų Komunistų Partijos J. V. minėti.

Koncertinę programos dalį išpildys "Socialist Liedertafel Chorus," "Workers Laboratory Theatre" iš New Yorko, "Mendelsohn String Trio." "Freiheit Gesangs Ferein" ir kt.

Kalbės drg. James Casey, vienas "Daily Workerio" redaktorių, buvęs pirmiau "N. Y. Times" redaktorium. Taip gi drg. Moe Brown, komunistų kandidatas į gubernatoriaus vietą.

Ateikite visi skaitlingai į šitą didžiulę pramogą: išgirsite daug ką naudingo ir malonaus.

Kitas ir gi labai įdomus ir labai svarbus parengimas. Tą pačią savaitę, šeštadienį ir sekmadienį, rugsėjo 29 ir 30 d. turėsite retos progos pamatyti slaptai išgabentą iš Nacių Vokietijos filmą: istorinės vertės dokumentą, judį "Ernst Thaelmann — Fighter against Fascism." Kas negirdėjo vardo šito narsaus darbininkų vado, atkaklaus kovotojo prieš šėlstantį fašizmą? Savo akim pamatysite tokių dalykų, kurie Jums giliai įsmigs į širdį.

Dabar šitą paveikslą rodo viename teatre New Yorko mieste. Jūs tą patį paveikslą galėsite čia pat pamatyti, ir daug prieinamiau, daug pigiau ir parankiau.

Šitą judį apie Tėlmaną rodys nuolatai per dvi dienas, pradedant nuo 2 val. 30 min. po pietų. Rodys I.W.O. Centre, 516 Clinton Ave., Newark, N. J. Tik 25 centai. Pigiau, negu kokia paprasta "movie" filma.

Tai visi gerai įsitėmykit ir nepraleiskite šitos vienintėlės progos.

J. K—aitis.

Baisi Viesula Japonijoj

Penktadienį, 21 d. rugsėjo, Japonijoj buvo baisi viesula, kurios nuostoliai apskaitliuojami 500,000,000 jenų. Vėjas ėjo iš pietvakarų, kurio smarkumas pasiekė net iki 125 mylių į valandą. Viesula palietė didesnę pusę Japonijos ir ypatingai Nagasaki, Kyoshu, Shikoku, Okayama, Osaka, Nagoya, Kobe, Kioto ir Nagano industrinius ir karo gamybos centrus. Daugiausia nukentėjo miestai Osaka su 2,453,000 gyvent., Kioto —952,000 ir Kobe su 787,000 gyventojų. Užmuštų jau priskaito 2,064, sužeistų yra 13,335 ir 258 žmonės prapuolę, kurie veikiausiai taipgi yra žuvę. Benamių liko apie 200,000. Namų sugriautų—32,939, vanduo nunešė 862 namus, sugadintų 22,037 ir vandens užplautų 169,873 namai. Vien Osaka mieste, kuris daugiausiai nukentėjo, yra sugriauta 3,082 fabrikai ir dirbtuvės.

Labai nukentėjo farmeriai ir žuvininkai, kurių nuostoliai apskaitliuojama apie 20,000,000 dolerių. Visi dideli miestai pasiliko be elektros šviesos. Jūrų vandens volai veržėsi į miestus, vėjas draskė ir plėšė viską, o nelaimę dar daugiau padidino amunicijos fabrikai ir sandėliai, kurie užsidegė. Penkiolika didelių laivų išmesta ant kranto ir 4,164 žuvininkų laiveliai dingo arba sudaužyti. Kiti laivai su didžiausia paskuba bėgo iš prieplaukų į jūras, kur jiems geriau atsilaikyt prieš audrą. Osakoje sunaikintą labai daug amunicijos ir ginklų gaminimo fabrikų, kas uždavė Japonijos imperialistams nemažą smūgį jų karo prisirengime. Hinedoj sugriauta orlaivių namai, kur žuvo 20 orlaivių.

Benamiai atsidūrė dideliame varge. Armija ir karo laivai veža maistą ir kitas reikmenis, kad pagelbėjus.

Nesenai supleškėjo 24,000 namų Hokkaido mieste, kur veik visas miestas išdegė. Japonijoje daugiausiai yra medžio ir popieros namai ir todel nuo viesulos, gaisro ir žemės drebėjimo sunaikinami ištisi miestai. Vien iš šių pastarųjų nelaimių Japonijos imperialistai galėtų padaryti išvadą, kaip didelis Japonijai pavojus yra nuo orlaivių atakų ir turėtų liautis provokavus karą.

Kiekvienas mąstantis žmogus supras, kaip nukentėtų Japonijos gyventojai, kada desėtkai ir šimtai orlaivių pradėtų mesti iš oro tonais bombas draskymui ir uždegimui miestų.

Jungtinių Valstijų prezidentas Rooseveltas neva pasiuntė Japonijai apgailestavimą del šios nelaimės, bet kiekvienas supranta, kad tai yra žygiai veidmainingos buržuazinės politikos. Kada Rooseveltas siunčia apgailestavimus, tai tuom pat kartu Jungt. Valstijų karo štabe išdirbinėja planus, kaip būtų galima, karui prasidėjus, tūkstančius tonų bombų numesti ant Japonijos miestų.

Japonijos imperialistams yra užduotas nemažas smūgis taip, kad jie daug turės padirbėti, kol atsteigs sunaikintą karo pramonę. Darbininkai gali išreikšti apgailestavimą tik linkui Japonijos darbo liaudies, kuri nukentėjo audros nelaimėje ir kuri dar daugiau kenčia nuo savo imperialistų karinių žygių. Viso pasaulio darbininkai su pasigėrėjimu seka kovingą veikimą Japonijos Komunistų Partijos, kuri visomis jėgomis kovoja prieš imperialistų žygius ir ruošia proletarinę revoliuciją, kas neišvengiamai padarys galą visiems Japonijos imperialistų karo planams.

Š.

PASAULINĖS ŽINIOS

Sovietų Gamyba Viršija Nustatytus Daugius

MASKVA. — Sovietų Sąjungos sunkiosios pramonės vedėjai nesenai įvykusioj konferencijoj suvedė gamybos skaitlines ir atrado, kad per pirmuosius aštuonis mėnesius šiemet pagaminta 52 nuošimčiais daugiau geležies, negu pernai per tuos pačius mėnesius; 44 ir puse nuoš. daugiau plieno ir 37 nuošimčiais "kočioto" metalo, nekaip tuo laiku pereitais metais.

Šiemet per 8 mėnesius išpildyta 64 suviršnuošimčiai metinio plano, kuomet 1933 metais per tuos mėnesius planas tebuvo įvykdytas apie 58 nuošimčiais. Tuo laiku šiais metais pagaminta 28 ir pusė nuošimčio daugiau sunkiosios pramonės dirbinių, negu pernai. Sykiu gamybos lėšos šiemet sumažėjo 5 nuošimčiais, o darbo išnašumas pakilo beveik 12 nuošimčių.

Bėgyje paskutinių šešių mėnesių atsidarė ir pradėjo veikti eilė naujų didžių pramonės užvedimų, kurių įrengimas kaštavo 21,700,000,000 rublių.

Ohio Socialistai Turės Deleg. 2-me Kongrese prieš Karą ir Fašizmą

CHICAGO, Ill. — Antrasis Amerikos Kongresas prieš Karą ir Fašizmą atsidarys šį penktadienį Coliseum svetainėj, Chicagoj.

Apart kitų vietinių socialistų organizacijų, į šį kongresą išrinko du delegatus ir Warren, Ohio, socialistų lokalas. Kitais momento reikalais jie taipgi linkę į bendrą frontą su komunistais.

Delegatus išrinko darbininkiškos organizacijos Oregone, Seattle ir Tacoma, Wash., ir visuose šalies kampuose apskritai.

Šiandien bus masiniai delegatų išleidimo mitingai New Yorke, Mecca Temple ir Philadelphijoj, Y.M.C.A. name, 1425 Arch St.

Lietuvių darbininkų organizacijos, paskubėkite su savo delegatais.

"Daily Workerio" Persekiojimas

EASTON, PA.—Buvo areštuotas Charles Spencer, "Daily Workerio" korespondentas, už šio laikraščio pardavinėjimą. Bet greit ji paliuosavo. Bendro darbininkų fronto komitetui pranešta, kad miesto majoras padarys sprendimą, ar leistina čia pardavinėti "Daily Workerį."

Saulė Iškepa Duoną

MT. WILSON, Cal. — Smithsonian Instituto profesorius C. G. Abbot išrado pečių, kurį įkaitina saulės spinduliais taip, kad jame gali kepti duoną. Įtaisyta yra šitaip. Tam tyčia padaryto lovio dugnu eina vario dūda. Lovys uždengtas tokiu stiklu, kad suveda spindulių karštį ant tos dūdos. Savotiškas laikrodinis mechanizmas suka lovį taip, kad jis visuomet būna atkreiptas stačiai prieš saulę. Iš varinės dūdos įkaitintas vanduo eina guminėmis dūdomis į kitas metalines dūdas, kuriomis išraitytas pečiaus vidus. Tuo būdu pečiuje pasidaro 300 iki 400 laipsnių karščio, kurio užtenka kepti duonai ir mėsai. Vienu pradėjimu galima užkaitint 5 gorčius vandens. Karštis gi taupomas taip, kad jo gana per naktį išsilaiko ir pusryčiams gamint.

SKAITYK LAISVĘ IR KITIEMS UŽRAŠYK

BROOKLYN LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės del Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.
KAINOS PRIEINAMOS
949-959 Willoughby Ave.
Tel., Stagg 3847

Palaikykit Jūsų Plaukus
Jeigu jūsų plaukuose yra pleisanų, jeigu jūsų plaukai puola arba jau dalinai praplikote, jeigu jims galvos uodą niežti, tai kreipkitės pas mane ir aš jums pagelbėsiu.
S. LINETZKY
Plaukų ir Odos Specialistas
(Dvylikos metų praktika)
223 Second Ave., New York
Kampas 14th gatvės, kambario No. 14
Telefonas: TOmpkins Sq. 6-7697
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 ryto iki 12 ir nuo 2 po pietų iki 8 vakaro. Seknadieniais nuo 10 ryto iki 2 po pietų.

MONTREAL - CANADA
J. M. ROSENFELD
ADVOKATAS
Kalba Lietuviškai
BEN GERSOVITZ
NOTARAS
20 St. James St. East
Tel. HArbour 3424

FOTOGRAFAS
JONAS STOKES
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom. Kainos prieinamos.

JONAS STOKES
512 Marion St., kamp. Broadway
Chauncey St. Stotis
BROOKLYN, N. Y.
Tel: Glenmore 5-6191

TIKRAS BIČIŲ MEDUS
"Laisvės" įstaigoje galite gauti tikro bičių medaus. Esate girdėję Dr. Kaškiaučiaus patarimus kaip naudinga sveikatai yra valgyti bičių medų. Tad vietoj cukraus naudokite medų.
Tikro Bičių Medaus
Kainos gana žemos:
Kvorta 75c ir galionas $2.50
Tuojaus kreipkitės į "Laisvės" ofisą ir gausite medaus tiek, kiek tik norėsite.
Į kitus miestus nesiunčiame. Todel nesiųskite pinigų ir nereikalaukite prisiųsti.

Telephone, EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker)
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

CLEMENT VOKETAITIS
LIETUVIS ADVOKATAS
113 WEST 42ND ST.
NEW YORK, N. Y.
Phone Bryant 9-7763
Valandos: nuo 1—6 po pietų

KRAUJO SPECIALISTAS
Gydau ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos
Padarau ištyrimus kraujo ir šlapumo
DR. MEER
156 W. 44th St. Room 302
New York, N. Y.
Valandos Priėmimo:
Ryte nuo 10:30 iki 1. Po pietų nuo 4 iki 8 valandai vakare
Telephonas MEdallion 3-1328

Telefonas: Evergreen 7-7770
PAUL GUSTAS
LIETUVIS GRABORIUS
Senai dirbas graborystės profesijoje ir Brooklyno apielinkėj plačiai žinomas. Tik dabar atidarė savo ofisą ir pataranuja balsamavimu ir palaidojimu mirusių.
Veltui Chapel Šermenim
Parsamdo automobilius šermenims, vestuvėms, krikštynoms ir kitokioms pārėms
Šaukite dieną ar naktį
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.

Lietuviai Dailydės (Carpenters)
Statome naujus ir taisome senus, taipgi dirbame saliūnams barus, štorams "showcasius" ir dirbame visokius medžio darbus, kokius tik norite ir kokių tik reikia
Taipgi dirbam cementinius darbus, ir maliavojam namus iš lauko ir iš vidaus
Visą darbą padarome už prieinamą kainą, darbas visados gvarantuojamas
Charles Alex & T. Markus
208 Grand St. Ext. Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-2306

Dr. HERMAN MENDLOWITZ
Praneša visuomenei, jog jis atsidaro savo ofisą Williamsburghe:
252 Berry St., Brooklyn, N. Y.
arti Grand Street
Telefonas Evergreen 8-10494
Ofiso valandos nuo 1 iki 4 kasdien, Seredomis ir Subatomis nuo 6 iki 7:30 val. vakarais.
NEDĖLIOMIS: Nuo 10 iki 12 val. iš ryto
FLATBUSH OFISAS: 2220 Avenue I, Kampas E. 23rd St.

Painters and Carpenters
Taisome ir maliavojame namus iš vidaus ir iš lauko
A. BALČIUNAS
321 Chauncey Street, Brooklyn, N. Y.
P. BIELIAUSKAS
8831 76th Street, Woodhaven, N. Y.
Tel.: Foxcroft 9-6901

JUOZAS KAVALIAUSKAS
Laisniuotas Graborius
Pennsylvania ir New Jersey Valstijose
Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:
1439 South 2nd Street,
PHILADELPHIA, PA.
Telefonai: Bell—Oregon 5136
Keystone—Main 1417

NEW YORKO IR APIELINKĖS ŽINIOS

Šį Vakarą Išleistuvės Delegatų į Prieškarinį Kongresą

New Yorko delegatu į prieškarinį ir priešfašistinį kongresą išleistuvės įvyks trečiadienį, 26 d. rugsėjo, vakare, Mecca Temple, 133 W. 55th St., New Yorke. Išvažiuos virš 500 delegatų. Šiame susirinkime kalbės komunistų vadai, vadai prieškarinio ir priešfašistinio veikimo ir garsus Amerikos rašytojas Theodore Dreiser. Dalyvaukite masiniai.

New Yorko Valstijoje Kom. Partijos Konferencija

Formalė Komunistų Partijos New Yorko valstijos rinkimų reikalu konferencija įvyks šeštadienį, 29 d. rugsėjo, 12 val. dieną, New Star Casino svetainėje. Ši konferencija yra reikalinga, kad atlikti rinkimų reikalais formališkumus. Į konferenciją bus siunčiama delegatai ne vien nuo Komunistų Partijos organizacijų, bet joje dalyvaus ir taip masinės darbininkų organizacijos, kurios pasisakė remti Komunistų Partiją šioje rinkimų kampanijoje. Daugelis kitų kalbinių organizacijų jau išrinko savo delegatus. **Lietuvių organizacijos, kaip tai ALDLD, LDS, chorai, pašalpos draugijos ir kliubai turėtų būtinai dalyvauti. Jeigu, kurių nebus susirinkimai, tai turėtų pasitarti valdybos ir pasiųsti iš savo tarpo atstovus.**

Streikas Karo Laivų Budavojimo Fabrike

Visiškai uždarytas United Dry Docks, Inc. Marines Harbor laivų budavojimo fabrikas, ant Staten Island. Sustreikavo 1,200 laivų budavotojų. Velderiai reikalauja, kad jiems būtų mokama po $1.10 į valandą ir 30 val. savaitės. Kitiems darbininkams reikalaujama pakelti algas ant 30 nuoš. Šiame laivų budavojimo fabrike yra budavojami du karo laivai naikintojai.

Gali Kilti Laivakrovių Streikas

Tarpe International Seamens unijos (reformistinės) ir Marine Workers Industrial unijos (kairiųjų) eina derybos del bendro streiko prieš išnaudotojus. Tarpe abiejų unijų veik susitarta. Streikas gali prasidėti 8 dieną spalių, jeigu išnaudotojai neišpildys darbininkų reikalavimus.

Ruošia Alkanų Maršavimą

New Yorko Bedarbių Tarybos organizuoja alkanųjų maršavimą į valstijos sostinę Albany. Maršavimas įvyks tarpe 13 ir 19 dienų spalių. Alkanųjų delegatai pateiks bedarbių reikalavimus valstijos šeštam seimelio posėdžiui ir gubernatoriui Lehman. Bus reikalauta, kad jie pasisakytų už bedarbių reikalais įnešta į kongresą H. R. 7598 bilių.

Stokite Rinkimų Darban už Komunistų Partiją

Draugai! Daugelis iš jūsų turite atliekamų nuo susirinkimų vakarų. Tą laiką, jūs, labai gerai galėtut panaudoti darbininkų klasės labui. Rinkimai artinasi, jie įvyks pradžioje lapkričio mėnesio, tat laiko yra jau nedaug. Kapitalistų klasės partijos ir Socialistų Partija, kuri atliko daugybę išdavysčių, jau stojo darban. Jie eina stuba nuo stubos ir suvedžioja darbininkus.

Komunistų Partija turi savo kandidatus. Bet Komunistų Partija neturi nei pinigų, nei kitų priemonių savo kandidatų išgarsinimui. Komunistų Partija turi išleidus lapelius, taipgi rinkimų platformą brošiuraitėje. Jeigu nors tą mes gerai paskleistume, sekmingai paremtume po atviru dangum susirinkimus, tat labai daug darbininkų pasiektume. Kada darbininkai sužinos skirtumus tarpe savo klasės partijos ir kapitalistinių partijų, tat jie savo balsus atiduos už Komunistų Partijos kandidatus, kurie yra darbininkai.

Kas tik turite liuosą vakarą, bile dieną, ateikite į Komunistų Partijos 6 sekcijos raštinę, 62 Graham Ave. ir gausite reikalingos medžiagos platinimui. Padirbėkime šių rinkimų metu!

Išleis Daugiau Karolio Markso Raštų

International Publishers Co. rengiasi su 1 d. spalių išleisti Karolio Markso laiškus, rašytus Kugelmanui. Tuos laiškus surinko Sovietų Sąjungoje Markso-Engelso-Lenino institutas ir išleido rusų kalboje. International Publishers Co. išleis juos anglų kalboje. Tų laiškų atspausdinimas bus dar vienas žingsnis prie Markso raštų išleidimo, kurie nepavaduojami darbininkų judėjime.

Pono "Borden" Alga

New Yorko ir Brooklyno darbininkams labai brangsta maistas tame skaičiuje sviestas ir pienas. Žingeidu darbininkams žinoti, kiek algos gauna Borden Co. vedėjas ponas Arthur W. Milburne. 1928 metais gavo algos $90,000, o 1933 metais jau $100,000, kaip pranešė New York "Times" nuo 27 d. vasario, 1934 metais. Matomai, tam ponui gerai patinka NRA laikai.

Trumpos Žinutės

Sako, kad milionus dolerių nuostolių turi Brooklyno gyventojai dėl to, kad anglių pristatytojai duoda permažą vogą.

Žydai, buržuaziniai nusistatę, rengia mitingą neva del sukėlimo pašalpos biedniems žydams. Ten kalbės ir LaGuardia. Iš tokių žygių biedni žmonės nieko negaus. Tik per kovą galima milionų bedarbių ir jų šeimynų būvį pagerinti.

Telephone: FOxcroft 9-6901

BALČIUNO LIETUVIŠKA ORCHESTRA

Pristatau Parengimams Gerą Muziką Už Prieinamą Kainą

321 Chauncey Street 18 Stagg Street

Brooklyn, N. Y.

Ant Gatvės Apalpo Motina ir Kūdikis iš Bado

Taksių draiveris pamatė sukniubusią moterį su kūdikiu ant 4th ir Atlantic Ave., Brooklyne. Jis sustojo ir nugabeno moterį pas artimiausią Dr. John McCaffery. Daktaras pripažino, kad moteris ir vaikutis apalpo iš išbadėjimo. Moteris padavė vardą Ruta Tuoehey, 20 metų amžiaus. Vaikutis jos taipgi labai alkanas. Abu paimti į Kings County ligoninę.

V. Tamkiutė, kontralto, pasižymėjusi vietos dainininkė, kuri dalyvaus Menkeliuniutės operetiškame koncerte, **30 d. rugsėjo (Sept.), Labor Lyceum salėje**, 949 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. Ji turi sudariusi gražią ir turiningą programą, kurią verta išgirsti kiekvienam. Apart pačios Menkeliuniutės dainuos: **Kazemeika**, lyriškas tenoras; **V. Tamkiutė**, kontralto; **Viktoria Valukiutė** duos piano solo ir skambins piano duetus su savo mokytoja **L. B. Šalinaite; Liona Basaly**, lyriškas sopranas; **Rosa Steffanelli**, koloratura soprano; **Candido Canfora**, žymus tenoras; **A. Višniauskas**, baritonas; **Rosa Parronchi**, dramatiškas sopranas; **Aido Choro Merginų Sekstetas; Enzo Pascarella** smuikininkas ir kiti.

Koncertas prasidės 4-tą val. dieną, šokiai bus tuojau po koncertui. Įžanga 50c., 75c. ir $1. Bilietus galite gauti "Laisvės" raštinėje, pas Aido Choro narius ir pas pačią Menkeliuniutę.

Pavogė už $25,000 Auksų

Long Branch, N. J., vagys pavogė ponios V. H. Spiegelberg auksų už $25,000. Vagiai, veikiausiai, įsigavo į sklepą per langą, paskui įėjo į namą ir iškraustė brangakmenius. Name buvo ponios 13 metų mergaitė ir virėjas. Pati ponia nebuvo namie.

Drg. R. Mizara Išvažiavo

Draugas Roy Mizara, vyriausias "Laisvės" redaktorius išvažiavo į Bostoną. Jis ten pasiliks kokiem dviem-trim mėnesiam laiko, dienos metu dirbs dienraščiui, o vakarais ir sekmadieniais lankys mūsų organizacijų susirinkimus, sakys prakalbas, vadovaus mokyklėlėms ir tt.

Jeigu šis pirmas mūsų bandymas gerai pavyks, jeigu kitur gyvenant bus galima pakankamai atlikti darbo del redakcijos, tai ateityje kiti redakcijos nariai pasimainant vyks į kitas kolonijas, kad pagelbėjus mūsų draugams prasilavinti ir sustiprinus judėjimą.

Gyventojai Padeda Pikietuoti

Streikuoja darbininkai Macaulay Publishing Co. Arti gyvenanti darbininkai padeda spaustuvininkams pikietuoti dirbtuvę. Streikieriai buvo surengę eilę po atviru dangum susirinkimų, kuriuose lankėsi tarpe 300 ir 400 darbininkų.

Iš L. Mundit and Son Streiko

Šioje dirbtuvėje ėjo streikas jau nuo 22 d. rugpjūčio. AF of L neko negelbėjo streikieriams. United Cork Workers organizatorius išprovokavo darbininkus grįžti dirbti prie "open shop" sąlygų. Eiliniai nariai, kurie bandė sustabdyti išdavimą streiko—kuo negavo mušti. Bet po didelio karo vistiek visus darbininkus suvarė dirbti "open shop" sąlygomis.

Bosai nepriima visų darbininkų darban. Tik šimtą darbininkų sugrąžino, o kitiems neduoda darbo.

Streik.

Kriaučiai, Tėmykit!

Amalgameitų Kriaučių 54-to Skyriaus ekstra susirinkimas įvyks trečiadienį, 26 d. rugsėjo, 7:30 val. vakaro, Lietuvių Amerikos Piliečių Kliubo salėj, 80 Union Ave., Brooklyne. Visi kriaučiai dalyvaukit minėtam susirinkime, nes yra daug svarbių dalykų.

Sekretorius,
K. NAČIUNSKAS.

TEATRAS-DAINOS-MUZIKA

Sovietiniai Judžiai

Cameo teatre, 42nd ir Broadway, New Yorke su ateinančiu penktadieniu bus pradėtas lošti Sovietų Sąjungoje gamintas judis **"Thunderstorm."** Šis judis yra vienas iš įdomiausių.

Acme teatre, 14th St. ir Union Sq. su ateinančiu šeštadieniu, 29 d. rugs. prasidės vaidinimas veikalo **"Peterburg Nights"** (Peterburgo Naktys). Jis pagamintas pasiremiant rašytojo Dostojevskio veikalu. Labai interesingas.

Sensacijos Kapit. Spaudoje

Jau antra savaitė, kaip užpildyta kapitalistinė spauda apie Hauptmanną, kuris yra areštuotas ir laikomas be kaucijos. Pas jį surado $13,750 Lindberghų pinigų, kurie buvo įteikti jų vaiko vagiams kaipo atpirkimas. Hauptmann teisinasi, kad jis nekaltas, bet visi siūlai veda prie to, kad ne tik jis gavo $50,000 pinigų, bet jis kaltinamas ir Lindberghų vaiko pavogime ir nužudyme. Hauptmann tvirtina, kad jis pinigus būk gavęs nuo Isidor Fisch, savo prieteliaus. I. Fisch išvykęs Vokietijon mirė. Hauptmann Vokietijoje būdamas buvo kelis kartus areštuotas, laikomas kalėjime, iš kurio jis pabėgo, buvo pereitame kare, Amerikon atvykęs nelegaliai ir tt.

Kapitalistiniai spaudai rūpi ne tiek aprašymas visos tiesos, kiek sudaryti sensacijų, kad gavus daugiau skaitytojų. Dar bjauriau, kada ta spauda, pasinaudodama Hauptmann, kursto čiagimius gyventojus prieš ateivius, nuolatos šaukia, kad "žiūrėkite, ką padarė ateivys su mylimiausio amerikono vaiku!". Kapitalistinės spaudos redaktoriai puikiai žino, kad gryniausi amerikonai, kaip ve Dilingeris ir jo sėbrai pasižymėjo didžiuliais kriminaliais darbais ir kad Hauptmanno žygiai nieko negali turėti su visais ateiviais. Dilingeris, Hauptmann ir kiti yra niekas kitas, kaip kapitalistinės sistemos išdavas. Sovietų Sąjungoje vagius ir kriminalistus pataiso sąlygos, o čia daugelį bedarbių esamos sąlygos pagadina, žinoma tą nesakome apie Hauptmanną.

Delegatams į Chicagos Kongresą

Visi Antro J. V. Prieškarinio - Priešfašistinio Kongreso delegatai, taipgi svečiai, norintieji vykti specialiu kongreso traukiniu, privalo tuojau užsiregistruoti. A. Prieškarinės-Priešfašistinės Lygos raštinėj, 213 4th Ave., New Yorke. Traukinyje tikietų negausite, nes ten bus tiek vietų, kiek bus iš anksto užsisakyta.

Specialis traukinis išeis ketvirtadienio rytą. Kelionė į abi pusi, su dviem valgiais traukinyje ir su teise sugrįžti bile kada į 10 dienų, kainuoja tik 20 dolerių svečiam sri $18.-95 delegatams.

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU savo sesers Domicelės Saldeikienės, gyvenusios Seattle, Wash., girdėjau, kad mirė. Būtų linksma, kad ta žinė liktųsi neteisinga ir džiaugčiausi, kad mano sesuo būtų gyva. Todel prašau, kas apie ją žinote, malonėkite pranešti: ar ji gyva ar ištiesų mirusi. Jei gyva labai norėčiau gauti jos antrašą. Už informacijas būsiu dėkinga: Amelia Laur, 17 Clymer Ave., Sellersville, Pa.

(228-230)

REIKALAVIMAI

REIKALINGAS partneris į Bar ir Restaurant biznį. Gali būt vyras arba moteris, bet turi būt geras virėjas. Priimsiu su mažu kapitalu, arba visą parduosiu. Greitai atsišaukite: Morgan Bar and Restaurant, 191 Morgan Ave., Brooklyn, N. Y.

(222-230)

IŠRANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA 5 dideli kambariai, šildomi, yra karštas vanduo, ir visi moderniški įtaisymai. Kreipkitės sekamai del tolimesnių informacijų: **436 South 5th Str., Brooklyn, N. Y.**

(222-228)

PARDAVIMAI

PARSIDUODA Restaurantas arba Road House, taipgi laikoma alus. Vieta arti Gage fabriko, kuris visada gerai dirbo, o šiuo laiku dar gavo didelį valdžios darbą. Per pietus ir vakarais pilna žmonių, nes fabrikas dirba tris šiftus (Shifts). Taipgi prie Philadelphijos-Eastono kelio, kur automobiliai eina vienas po kitam. Biznis labai puikus, galima gražiai pragyventi ir dar susitaupyti grašio. Pardavimo priežastis—savininkų senatvė. Norime važiuoti į Lietuvą arba čia pat Amerikoje lengviau baigsime amžių.

Namas parsiduoda su cementuotu sklepu, dviejų augštų. Restauracijai yra du dideli kambariai, vienas bar-room ir greitas darbininkams patarnavimas; antras—įtaisytas svečiams, kur galima ir šokti, erdvi kuknė ir dar kambarys šale kuknės. Ant antrų lubų—6 kambariai ir maudynė. Taipgi yra garadžius dviem karam, vištininkas ir geras plotas žemės. Kaina žema, atsišaukite greit, nes parduosime už gana žemą kainą. Reikalui esant pats duosiu mortgage: Antrašas sekamas: Frank Laur, 17 Clymer Ave., Sellersville, Pa.

(228-231)

Parsiduoda vasarnamis, kuriame yra labai gerai išdirbtas biznis. Čia yra geras darbas ir pragyvenimas, del vienos didelės šeimynos arba dviejų. Yra visi įtaisymai, lovos, užklodės, stalai, ir virtuvės įrankiai del 45 žmonių, yra elektra, gazas. Taipgi yra daug žemės,—10 akrų derlingos žemės, didelis upelis maudytis; medžių malkom. Dvylika triobų, dvi geros karvės, telyčia, bulius, arklys, daug vištų, 20 kralikų ir daugybė angančių daržovių. Yra visi farmos įrankiai, ir geram stovyje.

Kas tokiu bizniu interesuojasi, malonėkite atsišaukti del platesnių žinių: Avanta Farm, Ulster Park, N.Y.

(218-230)

Lietuvis Batų Siuvėjas

Taisau senus ir padarau naujus čeverykus. Darbą atlieku patenkinančiai.

Jei čeverykai maži, spaudžia koją, nekentėkite skausmo, ateikite pas mane ir bėdai bus galas.

PRANAS ŠUIPIS
100 UNION AVENUE
Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA

Pirmos klasės anglis, geriausios rūšies ir pilnas svoris—2000 svarų tonas, tai legališkas svoris. Pristatome greit į jūsų namus. Prašome įsitėmyti adresą ir telefoną.

Telefonuokite: Evergreen 7-1661

arba užeikite pasikalbėti į ofisą

Kampas Union Ave. ir Grand St.

485 Grand St., Brooklyn, N. Y.

TRU-EMBER COAL COMPANY

(LIETUVIŲ ANGLIŲ KOMPANIJA)

485 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Telefonas: EVergreen 7-1661

Phone, EVergreen 7-4785 Ignition Specialist

WOLF AUTO REPAIRS

TRUCKS and PLEASURE CARS REPAIRED

Patenkinančiai ir už prieinamą kainą sutaiso automobilius. Speciališkai gerai atlieka sekamus darbus.

Welding-Straightening-Body Work-Duco Spraying.
All Work Guaranteed. Towing Day and Night

222-224 Leonard Street Brooklyn, N. Y.
Near Manhattan Avenue

Notary Public Tel. STagg 2-5043

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNUOTAS GRABORIUS

660 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai. Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Tel. Stagg 2-0783 NOTARY
Night Tel. Juniper 5-4912 PUBLIC

Juozas Levanda
(Levandauskas)
GRABORIUS

Patarnauju visiems be skirtumo. Parsamdau automobilius kiekvienam reikale. Kainos žemos. Ateikite ir persitikrinkite

107 Union Ave.
Brooklyn, N. Y.

Telephone: Evergreen 7-0072

DR. I. COHN

Specialistas ant Operacijų ir gydyme

Ausų, Akių ir Gerklės

OFISO VALANDOS:
nuo 11 iki 1 dienomis
nuo 5 iki 7 vakarais
Sekmadieniais nuo 11 iki 1

84 Union Avenue
BROOKLYN, N. Y.

Telephone Stagg 2-4409

A. RADZEVIČIUS
LIETUVIS GRABORIUS
(Undertaker)

Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą

Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam.

402 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

SUNKIAUSIAI SERGANTIEJI NENUSTOKIT VILTIES!

DYKAI Praba Žolių

MILLERTONE

Norime kuo labiausiai supažindinti žmones su minėtomis gydančiomis žolėmis, kurios parodė tiek stebūklų gydyme ligų skilvio, reumatizmo, mušimo širdies ir ligų inkstų.

Viena didelė dėžutė už $1, gali ištesėti visam mėnesiui, kad pagelbėti sunkiausiai sergančiam.

Praba DYKAI—Rašykite
J. S. MILLER, Inc., Dep. L.
62 Beacon St., Newark, N. J.

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos Ligos Gydomos

Gydoma Odos Išbėrimai, Kraujo Nesveikumai, Nervų Ligos Chroniški Skaudulial, Skilvio, Žarnų ir Mėšlažarnės Ligos, Abelnas Nusilpimas, Nervų Įdegimai ir Chroniški Nesveikavimai, Gerklės, Plaučių, Kvėpuojamųjų Dūdų ir kitos Vyrų ir Moterų ligos; o jeigu turite kokį negerumą, kurio nesuprantate, su pasitikėjimu ateikite pas Dr. Zins.

X-Spinduliai, Kraujo Tyrimai, Serumų ir Čiepų Išmirkštimai.

Prieinamos Kainos
Sąlygos pagal jūsų išgalę

Pasitarimas ir Ištyrimas Veltui

DR. L. ZINS
110 East 16 St. N. Y.

Įsisteigęs 25 metai
Tarp 4th Ave. ir Irving Pl.
New York

Valandos—9 A. M. iki 8 P. M.
O sekmadieniais 9 iki 4 P. M.